

COMISIA
EUROPEANĂ

Strasbourg, 14.3.2023
COM(2023) 148 final

2023/0077 (COD)

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

**de modificare a Regulamentelor (UE) 2019/943 și (UE) 2019/942, precum și a
Directivelor (UE) 2018/2001 și (UE) 2019/944 în vederea îmbunătățirii organizării pieței
energiei electrice a Uniunii**

(Text cu relevanță pentru SEE)

{SWD(2023) 58 final}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Temeiurile și obiectivele propunerii

1.1. Contextul politicii

Prețurile la energie au crescut semnificativ în perioada 2021- 2022. Acesta este rezultatul scăderii aprovizionării cu gaz, în special ca urmare a începerii războiului Rusiei împotriva Ucrainei și al utilizării energiei drept armă, precum și al deficitelor interne de energie hidroelectrică și nucleară. Creșterile de preț au rezultat, de asemenea, din creșterea cererii de energie, odată cu redresarea economiei mondiale după pandemia de COVID-19. Aceste creșteri de preț au fost resimțite rapid de gospodării, industrie și întreprinderi din întreaga UE, iar guvernele au luat imediat măsuri pentru a le atenua. La nivel european, UE a elaborat rapid un set de instrumente privind prețurile la energie¹, care conține măsuri de abordare a prețurilor ridicate, în special pentru consumatorii cei mai vulnerabili (inclusiv sprijin pentru venit, facilități fiscale, măsuri de economisire a gazului și de stocare), precum și planul REPowerEU², care conține măsuri și finanțare suplimentare pentru a stimula eficiența energetică și energia din surse regenerabile în vederea reducerii dependenței de combustibili fosili din Rusia. Aceste inițiative au fost urmate de instituirea unui regim temporar de ajutoare de stat³ pentru a permite anumitor măsuri să atenueze impactul prețurilor ridicate, a unui regim de stocare a gazului bine pus la punct⁴, a unor măsuri efective de reducere a cererii de gaz⁵ și energie electrică⁶, a unor procese de autorizare mai rapide în materie de energie din

¹ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Un set de măsuri de acțiune și de sprijin pentru abordarea creșterii prețurilor energiei, COM(2021) 660 final.

² Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Planul REPowerEU, COM(2022)230.

³ Comunicarea Comisiei - Cadru temporar de criză pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei, C 131 I/01, C/2022/1890.

⁴ Regulamentul (UE) 2022/1032 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 iunie 2022 de modificare a Regulamentelor (UE) 2017/1938 și (CE) nr. 715/2009 în ceea ce privește înmagazinarea gazelor (JO L 173, 10.6.2022, p. 17).

⁵ Regulamentul (UE) 2022/1369 al Consiliului din 5 august 2022 privind măsuri coordonate de reducere a cererii de gaze (JO L 206, 8.8.2022, p. 1).

⁶ Regulamentul (UE) 2022/1854 al Consiliului din 6 octombrie 2022 privind o intervenție de urgență pentru abordarea problemei prețurilor ridicate la energie (JO L 261, 7.10.2022, p. 1).

surse regenerabile și rețele⁷, precum și a unor regimuri de limitare a prețurilor pentru a se evita profiturile excepționale atât pe piața gazului, cât și pe piața energiei electrice⁸.

Aceste măsuri pe termen scurt au ajutat statele membre să facă față consecințelor imediate ale crizei energetice. Cu toate acestea, criza a demonstrat, de asemenea, cât de expuși sunt consumatorii și industriile, precum și lipsa noastră de reziliență la creșterile bruște ale prețurilor la energie. Impactul producției bazate pe combustibili fosili asupra stabilirii prețurilor la energie electrică a fost considerat excesiv de către întreprinderi și cetățeni, în timp ce capacitatea statelor membre de a amortiza prețurile pe termen scurt cu ajutorul unor contracte pe termen mai lung a părut inadecvată. Din acest motiv, președinta Comisiei Europene a anunțat, în discursul său privind starea Uniunii din 2022⁹, necesitatea unei reforme fundamentale a organizării pieței energiei electrice.

În timp ce piața internă a energiei din UE aduce o creștere și câștiguri imense în întreaga Europă, recenta criză energetică a evidențiat faptul că axarea pe termen scurt a organizării pieței energiei poate distrage atenția de la obiective mai ample, pe termen mai lung. Reflectarea prețurilor pe termen scurt în facturile consumatorilor a dus la șocuri în materie de prețuri, în care facturile la energie ale multor consumatori au crescut de trei sau chiar de patru ori, chiar și în condițiile în care costurile energiei eoliene și solare erau în scădere; expunerea bruscă la prețuri volatile și ridicate a declanșat falimentul unor furnizori; multe întreprinderi din sectoarele mari consumatoare de energie au fost obligate să se închidă. Prin urmare, propunerea include un set de măsuri menite să creeze un tampon între piețele pe termen scurt și facturile la energie electrică plătite de consumatori, în special prin stimularea încheierii de contracte pe termen mai lung, să îmbunătățească funcționarea piețelor pe termen scurt pentru o mai bună integrare a energiei din surse regenerabile și să consolideze rolul flexibilității, precum și să capaciteze și să protejeze consumatorii.

Volatilitatea recentă a prețurilor a evidențiat, de asemenea, lipsa de flexibilitate a rețelei de energie electrică, caracterizată de prețuri stabilite prea des de sectorul producător de gaz și de lipsa generală a unei aprovizionări flexibile cu energie cu emisii reduse de dioxid de carbon, a răspunsului părții de consum și a stocării energiei. Pe măsură ce tot mai multă energie eoliană și solară intră în sistem, vor fi necesare tehnologii flexibile cu emisii scăzute de dioxid de

⁷ Regulamentul (UE) 2022/2577 al Consiliului din 22 decembrie 2022 de stabilire a unui cadru pentru accelerarea implementării energiei din surse regenerabile (JO L 335, 29.12.2022, p. 36).

⁸ Regulamentul (UE) 2022/1854 al Consiliului din 6 octombrie 2022 privind o intervenție de urgență pentru abordarea problemei prețurilor ridicate la energie (JO L 261, 7.10.2022, p. 1).

⁹ DISCURS/22/5493.

carbon pentru a echilibra oferta variabilă cu cererea variabilă. În paralel cu prezenta propunere, Comisia face recomandări pentru progresul inovării, al tehnologiilor și al capacităților în materie de stocare.

În sens mai larg, sensibilitatea prețului energiei electrice la prețurile combustibililor fosili a evidențiat necesitatea de a accelera implementarea energiei din surse regenerabile, precum și flexibilitatea sistemului energetic, cu scopul de a înlocui combustibilii fosili. Planul REPowerEU oferă un astfel de impuls energiei din surse regenerabile și stimulează creșterea economică și crearea de locuri de muncă de calitate. El se bazează pe inițiativa Pactului verde european de a îmbunătăți competitivitatea europeană prin inovare și tranziția către o economie cu zero emisii nete și este foarte bine aliniat la Planul industrial al Pactului verde al Comisiei. Pentru a facilita investițiile necesare în contextul recente volatilități a prețurilor, al intervențiilor necoordonate în materie de reglementare, al rețelelor și al barierelor de reglementare la intrare, este necesară o reformă fundamentală. În fine, în Raportul privind rezultatul final al Conferinței privind viitorul Europei, cetățenii au solicitat instituțiilor UE să ia măsuri pentru „Consolidarea securității energetice europene și realizarea independenței energetice a UE” și pentru „Reducerea dependenței UE de actorii străini din sectoarele strategice din punct de vedere economic”, inclusiv din sectorul energetic¹⁰.

1.2. Obiectivele propunerii

Propunerea abordează preocupările consumatorilor, ale industriei și ale investitorilor cu privire la expunerea la prețuri volatile pe termen scurt, determinate de prețurile ridicate ale combustibililor fosili. Aceasta va optimiza organizarea pieței energiei electrice prin completarea piețelor pe termen scurt cu un rol mai important pentru instrumentele pe termen mai lung, permițând consumatorilor să beneficieze de contracte cu prețuri mai mari și facilitând investițiile în tehnologii curate. În esență, va fi vorba despre necesitatea de a reduce producția de combustibili fosili, ajungându-se la prețuri mai mici pentru consumatori în cazul unor viitoare crize ale combustibililor fosili datorită costurilor operaționale scăzute ale energiei din surse regenerabile și cu emisii scăzute de dioxid de carbon.

Propunerea prevede măsuri menite să protejeze consumatorii împotriva acestei volatilități, să le ofere acestora posibilitatea de a alege dintre mai multe tipuri de contracte și un acces mai direct la energia din surse regenerabile și cu emisii scăzute de dioxid de carbon. Pentru a îmbunătăți condițiile de investiții pentru întreprinderi, în special pentru cele care doresc să

¹⁰ [Raport privind rezultatul final al raportului Conferinței privind viitorul Europei](#) – Propunerile 3 și 17.

urmeze căi de decarbonizare, Comisia propune măsuri de contracarare a expunerii la creșteri bruște ale prețurilor pe termen scurt prin contracte de achiziție de energie electrică și mai multe obligații prudențiale pentru furnizorii de energie. Comisia propune totodată măsuri de îmbunătățire a modului în care energiile variabile din surse regenerabile și cu emisii scăzute de dioxid de carbon sunt integrate pe piața pe termen scurt. Printre acestea se numără măsuri de stimulare a utilizării răspunsului părții de consum și a stocării, pe lângă alte forme de flexibilitate în materie de combustibili nefosili. De asemenea, propunerea îmbunătățește și clarifică accesul dezvoltatorilor de proiecte la contracte pe termen mai lung (ambele sprijinite de stat, cum ar fi contractele pentru diferență, precum și private, cum ar fi contractele de achiziție de energie electrică), pentru a asigura venituri sigure și stabile pentru dezvoltatorii de proiecte din domeniul energiei din surse regenerabile și cu emisii scăzute de dioxid de carbon și pentru a reduce riscurile și costurile de capital, evitând în același timp profiturile excepționale în perioadele cu prețuri ridicate.

În timp ce organizarea actuală a pieței a asigurat, timp de mai multe decenii, o piață eficientă și din ce în ce mai integrată, criza energetică a evidențiat o serie de deficiențe legate de: (i) insuficiența instrumentelor de protecție a consumatorilor, inclusiv a întreprinderilor, împotriva prețurilor ridicate pe termen scurt; (ii) influența excesivă a prețurilor combustibililor fosili asupra prețurilor energiei electrice și reflectarea insuficientă în facturile la energie electrică a energiei din surse regenerabile cu costuri reduse și cu emisii scăzute de dioxid de carbon; (iii) impactul volatilității extreme a prețurilor și al intervențiilor de reglementare asupra investițiilor; (iv) o flexibilitate insuficientă în materie de combustibili nefosili (cum ar fi stocarea sau răspunsul părții de consum) care ar putea reduce dependența de producția bazată pe gaz; (v) posibilități limitate de alegere a tipurilor de contracte cu furnizorii; (vi) dificultăți de acces direct la energia din surse regenerabile prin partajarea energiei; și (vii) necesitatea unei monitorizări solide a pieței energiei pentru o mai bună protecție împotriva abuzului de piață.

Pentru a proteja consumatorii de volatilitatea prețurilor, propunerea va prevedea dreptul la contracte cu prețuri fixe, precum și la contracte cu prețuri dinamice, dreptul la contracte multiple și la informații contractuale mai bune și mai clare. Consumatorilor li se va oferi o varietate de contracte care să se potrivească cel mai bine situației lor. Astfel, consumatorii, inclusiv întreprinderile mici, pot bloca prețuri sigure și pe termen lung pentru a atenua impactul șocurilor bruște în materie de prețuri și/sau pot alege să încheie contracte dinamice de stabilire a prețurilor cu furnizorii dacă doresc să profite de variabilitatea prețurilor pentru a

utiliza energia electrică atunci când aceasta este mai ieftină (de exemplu, pentru încărcarea vehiculelor electrice sau pentru utilizarea pompelor de căldură). O astfel de combinație de prețuri dinamice și fixe permite menținerea stimulentei de piață, astfel încât consumatorii să își adapteze cererea de energie electrică, oferind în același timp mai multă certitudine și celor care doresc să investească în energia din surse regenerabile (panouri solare instalate pe acoperiș, de exemplu), precum și stabilitatea costurilor. Pe lângă cadrul de protecție existent pentru consumatorii vulnerabili și pentru cei afectați de sărăcia energetică, propunerea va oferi, de asemenea, acces la prețuri cu amănuntul reglementate pentru consumatorii casnici și IMM-uri în caz de criză și va stabiliza industria de aprovizionare, impunând furnizorilor să depună mai multe eforturi pentru a preveni creșterile ridicate ale prețurilor, apelând într-o mai mare măsură la contractele la termen de tip *forward* cu producătorii (blocarea prețurilor viitoare) și solicitând statelor membre să instituie un regim de furnizor de ultimă instanță. Propunerea va capacita consumatorii prin crearea dreptului de a partaja energia din surse regenerabile în mod direct, fără a fi nevoie să se creeze comunități energetice. Partajarea într-o mai mare măsură a energiei (de exemplu, partajarea cu un vecin a surplusului de energie solară produsă pe acoperiș) poate îmbunătăți utilizarea energiei din surse regenerabile cu costuri reduse și poate oferi un acces mai amplu la utilizarea directă a energiei din surse regenerabile pentru consumatorii care altfel ar putea să nu aibă un astfel de acces.

Pentru a spori stabilitatea și previzibilitatea costurilor energiei, contribuind astfel la competitivitatea economiei UE care se confruntă cu prețuri volatile excesive, propunerea urmărește să îmbunătățească accesul pe piață la contracte și piețe mai stabile pe termen mai lung. Contractele de achiziție de energie electrică (PPA) – contracte private pe termen lung între un producător (de obicei un producător de energie din surse regenerabile sau cu emisii scăzute de dioxid de carbon) și un consumator – pot proteja împotriva volatilității prețurilor, dar, în prezent, ele sunt disponibile în principal numai pentru marii consumatori de energie dintr-un număr foarte mic de state membre. Un obstacol în calea creșterii acestei piețe este riscul de credit, din cauza căruia un consumator nu este în măsură să achiziționeze întotdeauna energie electrică pe parcursul unei întregi perioade. Pentru a aborda acest aspect, statele membre ar trebui să se asigure că instrumentele de reducere a riscurilor financiare asociate cu incapacitatea de plată a beneficiarului în cadrul contractelor de achiziție de energie electrică, inclusiv sistemele de garantare la prețurile pieței, sunt accesibile întreprinderilor care se confruntă cu obstacole la intrarea pe piața PPA și care nu se află într-o situație dificilă din punct de vedere financiar dificultăți financiare. Pentru a încuraja în continuare creșterea pieței în vederea unor astfel de acorduri, dezvoltatorilor de proiecte din domeniul energiei din

surse regenerabile și cu emisii scăzute de dioxid de carbon care participă la o licitație cu sprijin public ar trebui să li permită să rezerve o parte din producție pentru vânzare prin intermediul unui contract de achiziție de energie electrică. În plus, statele membre ar trebui să depună eforturi pentru a aplica, în cazul unora dintre aceste licitații, criteriile de evaluare necesare pentru a stimula accesul la piața PPA pentru clienții care se confruntă cu bariere la intrare. În fine, obligația impusă furnizorilor de a se acoperi în mod corespunzător împotriva riscurilor poate stimula, de asemenea, cererea de contracte de achiziție de energie electrică (care reprezintă o modalitate de blocare a prețurilor viitoare).

Unele forme de sprijin public garantează producătorului de energie un preț minim din partea guvernului, dar permit producătorului să obțină totuși prețul întreg al pieței, chiar și atunci când acest preț al pieței este foarte ridicat. Având în vedere prețurile ridicate din ultimul timp, o mare parte din energia (ieftină) sprijinită public a cunoscut astfel de prețuri ridicate ale pieței. Pentru a limita acest lucru și, astfel, pentru a stabiliza prețurile, sprijinul pentru investiții ar trebui structurat ca fiind „bidirecțional” (contract bidirecțional pentru diferență), care stabilește un preț minim, dar și un preț maxim, astfel încât orice venituri care depășesc plafonul să fie rambursate. Propunerea se va aplica noilor investiții în producerea de energie electrică, care includ investiții în noi instalații de producere a energiei electrice, investiții care vizează re tehnologizarea instalațiilor de producere a energiei electrice existente, investiții care vizează extinderea instalațiilor de producere a energiei electrice existente sau prelungirea duratei de viață a acestora. Mai mult, propunerea va impune ca finanțarea respectivă să fie direcționată apoi către sprijinirea tuturor consumatorilor de energie electrică, proporțional cu consumul lor, pentru a atenua efectul prețurilor ridicate.

Un alt mijloc de protecție împotriva volatilității prețurilor este utilizarea contractelor pe termen lung care blochează prețurile viitoare („contracte la termen de tip *forward*”). Această piață prezintă un nivel scăzut de lichiditate în multe state membre, dar ar putea fi stimulată în întreaga UE, astfel încât mai mulți furnizori sau consumatori să se poată proteja împotriva volatilității excesive a prețurilor pe perioade mai lungi. Propunerea va crea prețuri de referință la nivel regional prin intermediul unei platforme, pentru a spori transparența prețurilor și pentru a obliga operatorii de sistem să autorizeze drepturi de transport pentru o perioadă mai lungă de un an, astfel încât, în cazul în care un contract la termen de tip *forward* este încheiat între părți dincolo de regiuni sau frontiere, operatorii să poată asigura transportul energiei electrice.

În fine, pentru a se asigura că piețele se comportă competitiv și că prețurile sunt stabilite în mod transparent, se va consolida capacitatea autorităților de reglementare de a monitoriza integritatea și transparența pieței energiei.

Al treilea obiectiv este de **a stimula investițiile în energia din surse regenerabile**, pentru a se asigura că implementarea acestui tip de energie se triplează, în conformitate cu obiectivele Pactului verde european. Acest lucru se va realiza parțial prin îmbunătățirea piețelor pentru contractele pe termen lung. Contractele de achiziție de energie electrică și contractele pentru diferență nu numai că oferă consumatorilor prețuri stabile, ci și venituri fiabile furnizorilor de energie din surse regenerabile. Acest lucru reduce riscul financiar pentru aceștia din urmă, precum și, în mod considerabil, costul lor de investiții. Se creează astfel un cerc virtuos, în care veniturile stabile scad costurile și stimulează cererea de energie din surse regenerabile.

Energia din surse regenerabile reprezintă, de asemenea, o investiție mai bună atunci când capacitatea sa de a produce energie nu este redusă din cauza constrângerilor tehnice din sistem. Cu cât sistemul este mai flexibil (producție care se poate activa sau dezactiva rapid, stocare care poate absorbi sau introduce energie electrică în sistem sau consumatori receptivi care pot crește sau reduce propria cerere de energie), cu atât prețurile pot fi mai stabile și cu atât sistemul poate integra mai multă energie din surse regenerabile. Din acest motiv, propunerea impune statelor membre să își evalueze nevoile de flexibilitate a sistemului energetic și să stabilească obiective pentru a răspunde acestor nevoi. Statele membre pot să conceapă sau să regândească mecanisme de asigurare a capacității pentru a promova flexibilitatea cu emisii scăzute de dioxid de carbon. Mai mult, propunerea oferă statelor membre posibilitatea de a introduce noi scheme de sprijin pentru flexibilitatea în materie de combustibili nefosili, cum ar fi răspunsul părții de consum și stocarea.

Operatorii de sistem ar trebui, de asemenea, să joace un rol sporit în integrarea energiei din surse regenerabile în rețea, parțial prin creșterea transparenței în ceea ce privește disponibilitatea capacității de racordare la rețea. În primul rând, astfel de informații mai clare ar spori capacitatea dezvoltatorilor de energie din surse regenerabile de a dezvolta acest tip de energie în zonele în care rețeaua este mai puțin congestionată. În al doilea rând, energia din surse regenerabile poate fi tranzacționată mai eficient și echilibrată în sistem dacă tranzacțiile dintre participanții la piață pot avea loc mai aproape de „timpul real”. Dacă ofertele de furnizare a energiei electrice sunt făcute cu câteva minute, mai degrabă decât cu câteva ore înainte de consum, ofertele producătorilor de energie eoliană și solară sunt mai precise, se

poate consuma mai multă energie eoliană și solară și se reduc „costurile de dezechilibru” ale sistemului. Astfel, termenele de tranzacționare vor fi aduse mai aproape de timpul real.

Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică vizat

Inițiativa propusă este strâns legată și complementară propunerilor legislative prezentate în contextul pachetului privind Pactul verde european și accelerează realizarea obiectivelor de decarbonizare prevăzute în planul REPowerEU, în special în ceea ce privește propunerea de revizuire a Directivei privind energia din surse regenerabile („RED II”), care este principalul instrument al UE responsabil cu promovarea energiei din surse regenerabile. Inițiativa propusă este complementară prin faptul că urmărește să permită accelerarea utilizării energiei din surse regenerabile. Propunerea urmărește să asigure surse de venit mai stabile pe termen lung pentru a debloca noi investiții în energia din surse regenerabile și cu emisii scăzute de dioxid de carbon, îmbunătățind în același timp funcționarea piețelor pe termen scurt, care sunt esențiale pentru integrarea energiei din surse regenerabile în sistemul energetic. În plus, propunerea urmărește să permită partajarea energiei pentru a permite consumatorilor să se implice pe piață și să contribuie la accelerarea tranziției energetice.

Reducerea consumului de energie prin semnale de preț, măsuri de eficiență energetică sau eforturi voluntare poate fi adesea cea mai ieftină, mai sigură și mai curată modalitate de a reduce dependența noastră de combustibilii fosili, de a sprijini securitatea aprovizionării și de a reduce facturile la energie. Propunerea va înlesni participarea activă a consumatorilor pe piață și dezvoltarea răspunsului lor la cerere. Aceasta va permite, de asemenea, ca flexibilitatea în materie de combustibilii nefosili, cum ar fi flexibilitatea răspunsului părții de consum și stocarea, să concureze în condiții de concurență echitabile, astfel încât rolul gazelor naturale pe piața pe termen scurt în asigurarea flexibilității să se reducă treptat. Prin urmare, propunerea este în conformitate cu propunerea de creștere a obiectivului de eficiență energetică pentru 2030 la 13 %, astfel cum se prevede în modificările propuse la Directiva privind energia din surse regenerabile, la Directiva privind performanța energetică a clădirilor și la Directiva privind eficiența energetică¹¹, care însoțesc planul REPowerEU¹².

¹¹ Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei (UE) 2018/2001 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, a Directivei 2010/31/UE privind performanța energetică a clădirilor și a Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică, COM(2022)222 final.

Există, de asemenea, o legătură importantă între propunere și Directiva privind performanța energetică a clădirilor, care este principalul instrument al UE care contribuie la atingerea obiectivelor privind clădirile și renovarea stabilite în Pactul verde european. Propunerea este strâns legată în special de dispozițiile privind subcontorizarea și răspunsul părții de consum, în plus față de propunerea Comisiei, ca parte a pachetului privind Pactul verde european și exprimată în cadrul Comunicării privind strategia solară a UE, referitoare la integrarea treptată obligatorie a energiei solare fotovoltaice pentru a face clădirile publice, comerciale și rezidențiale neutre din punct de vedere climatic.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Obiectivele propunerii de a proteja și de a capacita consumatorii, de a îmbunătăți competitivitatea industriei UE și de a stimula energia din surse regenerabile și investițiile în tehnologii cu emisii scăzute de dioxid de carbon sunt în deplină concordanță cu cadrul Pactului verde european și sunt coerente și complementare inițiativelor actuale, inclusiv propunerii legislative pentru „Actul privind industria cu zero emisii nete”, care este adoptată în paralel. Aceasta răspunde aspectelor identificate în Comunicarea Comisiei de stabilire a unui „Plan industrial al Pactului verde pentru era cu zero emisii nete”¹³, , publicată la 1 februarie 2023, și anume faptul că competitivitatea multor întreprinderi a fost grav slăbită de prețurile ridicate ale energiei și că prețurile de licitație pe termen lung ar putea juca un rol important în a permite utilizatorilor de energie electrică să beneficieze de costuri mai previzibile și mai scăzute ale energiei din surse regenerabile. Nu în ultimul rând, propunerea legislativă vine în completarea revizuirii în curs a reglementărilor relevante privind piețele financiare, cum ar fi Regulamentul privind abuzul de piață¹⁴. Propunerea se bazează, de asemenea, pe Recomandarea Consiliului privind asigurarea unei tranziții echitabile către neutralitatea climatică, prin care statele membre sunt invitate să mobilizeze în continuare sprijin financiar public și privat cu scopul de a investi în energia din surse regenerabile, de a

¹² Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Planul REPowerEU, COM(2022)230 final.

¹³ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Un Plan industrial al Pactului verde pentru era cu zero emisii nete, COM(2023)62 final.

¹⁴ Regulamentul (UE) nr. 596/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind abuzul de piață (Regulamentul privind abuzul de piață) și de abrogare a Directivei 2003/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivelor 2003/124/CE, 2003/125/CE și 2004/72/CE ale Comisiei (JO L 173, 12.6.2014, p. 1).

aborda provocările în materie de mobilitate și de a promova posibilitățile de reducere a costurilor legate de economia circulară¹⁵.

2. TEMEIUL JURIDIC, SUBSIDIARITATEA ȘI PROPORȚIONALITATEA

- **Temeiul juridic**

Propunerea se bazează pe articolul 194 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), care constituie temeiul juridic pentru propunerea de măsuri care vizează, printre altele, să asigure funcționarea pieței energiei, să promoveze eficiența energetică și economiile de energie, precum și dezvoltarea de forme noi și regenerabile de energie¹⁶. În domeniul energiei, UE deține competență partajată în temeiul articolului 4 alineatul (2) litera (i) din TFUE.

- **Subsidiaritatea (în cazul competențelor neexclusive)**

Necesitatea acțiunii la nivelul UE

Natura fără precedent a crizei prețurilor la energie a adus în prim-plan piețele energiei electrice din UE. În pofida ponderii tot mai mari a energiei electrice din surse regenerabile ieftine în întreaga UE, energia electrică bazată pe combustibilii fosili continuă să își exercite influența asupra facturilor globale la energie. Gospodăriile și întreprinderile din întreaga UE s-au confruntat cu o creștere bruscă a prețurilor la energie în timpul crizei.

Aceasta este o chestiune cu relevanță la nivelul UE, care poate fi abordată numai prin acțiuni la nivelul UE. Integrarea sporită a piețelor energiei electrice din UE necesită o coordonare mai strânsă între actorii de la nivel național, inclusiv în contextul monitorizării și supravegherii pieței. Intervențiile de politică la nivel național din sectorul energiei electrice au un impact direct asupra statelor membre învecinate, ca urmare a interdependenței energetice, a interconexiunilor de rețea și a integrării în curs a pieței energiei electrice. Pentru a menține funcționarea sistemului energetic, comerțul și investițiile transfrontaliere și pentru a accelera, în mod coordonat, tranziția energetică către un sistem energetic mai integrat și mai eficient din punct de vedere energetic, bazat pe producerea de energie din surse regenerabile, este necesară o abordare comună.

¹⁵ Recomandarea Consiliului din 16 iunie 2022 (2022/C 243/04).

¹⁶ Articolul 194 alineatul (1) din TFUE.

Modificările propuse stabilesc un echilibru între obligații și flexibilitate, lăsând la latitudinea statelor membre deciziile referitoare la modalitățile de realizare a principalelor obiective urmărite, și anume asigurarea faptului că scăderea costului energiei electrice din surse regenerabile se va reflecta în facturile consumatorilor, precum și stimularea implementării energiei din surse regenerabile.

În plus, obiectivul măsurilor propuse poate fi realizat numai prin acțiuni la nivelul UE, nu la nivelul fiecărui stat membru în parte, deoarece acțiunea propusă necesită modificări ale cadrului existent la nivelul UE pentru organizarea pieței energiei electrice, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE) 2019/943 privind energia electrică și în Directiva (UE) 2019/944 privind energia electrică, precum și ale cadrului REMIT existent.

- **Valoarea adăugată europeană**

Acțiunea UE de remediere a deficiențelor organizării actuale a pieței energiei electrice aduce o valoare adăugată, deoarece este mai eficientă și mai eficace decât acțiunile individuale ale statelor membre, evitându-se astfel o abordare fragmentată. Măsurile propuse pentru remedierea deficiențelor identificate vor fi mai ambițioase și mai eficiente din punctul de vedere al costurilor dacă sunt stimulate de un cadru juridic și politic comun. În plus, acțiunea la nivelul statelor membre ar fi posibilă numai în limitele cadrului existent la nivelul UE pentru organizarea pieței energiei electrice, astfel cum se prevede în Regulamentul privind energia electrică și în Directiva privind energia electrică, precum și în Regulamentul REMIT, și nu ar putea contribui la efectuarea modificărilor necesare ale cadrului respectiv. În consecință, obiectivele acestei inițiative nu pot fi realizate doar de statele membre, iar acțiunea la nivelul UE oferă o valoare adăugată.

- **Proporționalitatea**

Modificările propuse ale Regulamentului privind energia electrică, ale Directivei privind energia electrică, ale Regulamentului REMIT și ale Regulamentului ACER sunt considerate proporționale.

Măsurile propuse pentru a stimula utilizarea contractelor pe termen lung, cum ar fi contractele de achiziție de energie electrică și contractele bidirecționale pentru diferență, pot duce la creșterea costurilor administrative și a sarcinii administrative pentru întreprinderi și administrațiile naționale. Cu toate acestea, impactul economic preconizat este necesar și proporțional pentru a atinge obiectivul de stimulare a utilizării unor astfel de contracte pe termen lung și de asigurare a faptului că facturile la energie ale gospodăriilor și ale întreprinderilor europene, precum și veniturile pentru tehnologiile bazate pe combustibili

nefosili cu costuri variabile scăzute devin mai independente de fluctuația prețurilor pe piețele pe termen scurt și, prin urmare, mai stabile pe perioade mai lungi.

Măsurile avute în vedere pentru a ameliora lichiditatea și integrarea piețelor pot genera totodată un impact pe termen scurt pentru întreprinderi, deoarece acestea ar trebui să fie adaptate noilor acorduri comerciale. Totuși, acestea sunt considerate necesare pentru atingerea obiectivelor avute în vedere de asigurare a unei mai bune integrări a energiei din surse regenerabile și cu emisii scăzute de dioxid de carbon și de reducere a dependenței de combustibili fosili pentru flexibilitate și, în cele din urmă, pentru atingerea neutralității în ceea ce privește emisiile de dioxid de carbon în Uniune, cu costuri mai mici pentru consumatori. Ele sunt, de asemenea, proporționale cu aceste obiective, deoarece impactul asupra întreprinderilor pare să fie minim în comparație cu cadrul actual, iar beneficiile economice ale reformei ar depăși cu mult orice reorganizare administrativă pe termen scurt sau lung.

De asemenea, este proporțional cu obiectivele urmărite să nu se aibă în vedere măsuri de modificare a dispozițiilor existente din Regulamentul privind energia electrică și din Directiva privind energia electrică, în cazul în care orice aspecte identificate cu privire la dispozițiile existente pot fi abordate prin modul lor de executare sau de punere în aplicare. Un astfel de caz se referă la măsurile privind adecvarea resurselor din capitolul IV din Regulamentul privind energia electrică, în special procesul prin care statele membre introduc mecanisme de asigurare a capacității, care ar putea fi simplificate fără a modifica dispozițiile relevante.

Măsurile avute în vedere pentru a consolida capacitarea, drepturile și protecția consumatorilor vor extinde sarcinile și obligațiile impuse furnizorilor și operatorilor de rețea. Cu toate acestea, aceste sarcini suplimentare sunt necesare și proporționale pentru a atinge obiectivul de asigurare a accesului consumatorilor la informații mai bune și la o varietate de oferte, decuplând facturile lor la energie electrică de mișcările pe termen scurt de pe piețele energiei și reechilibrând riscul între furnizori și consumatori.

Măsurile avute în vedere pentru îmbunătățirea cadrului REMIT pot spori obligațiile de raportare pentru participanții la piață ca urmare a unui domeniu de aplicare lărgit al REMIT. Aceste măsuri sunt necesare pentru atingerea obiectivului de creștere a transparenței și a capacităților de monitorizare și de asigurare a unei investigări și aplicări mai eficace a cazurilor transfrontaliere în UE, astfel încât consumatorii și participanții la piață să aibă încredere în integritatea piețelor energiei, prețurile să reflecte o interacțiune echitabilă și competitivă între cerere și ofertă și să nu se poată obține profituri din abuzul de piață.

Măsurile sunt, de asemenea, proporționale cu acest obiectiv, deoarece câștigurile în ceea ce privește calitatea monitorizării și supravegherii pieței ar depăși orice costuri administrative pe termen scurt sau lung.

În fine, pachetul global de măsuri propuse este considerat adecvat, având în vedere imperativul general de realizare a neutralității climatice la cel mai mic cost pentru consumatori, asigurându-se totodată securitatea aprovizionării.

- **Alegerea instrumentului**

Propunerea va modifica Regulamentul privind energia electrică, Directiva privind energia electrică, Regulamentul REMIT, Regulamentul ACER și Directiva privind energia din surse regenerabile. Având în vedere că propunerea urmărește să adauge un set limitat de dispoziții noi și să modifice un set limitat de dispoziții existente în cadrul acestor instrumente, este potrivit să se recurgă la un act de modificare. Din același motiv, pare de asemenea oportun să se utilizeze ca instrument un regulament de modificare pentru a introduce modificări atât la regulamentele existente, cât și la directivele existente.

3. CONSULTAREA PĂRȚILOR INTERESATE ȘI DOCUMENTUL DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI

- **Consultările cu părțile interesate**

În vederea pregătirii prezentei inițiative, Comisia a efectuat o consultare publică în perioada 23 ianuarie 2023-13 februarie 2023. Consultarea a fost deschisă tuturor participanților.

Comisia a primit 1 369 de răspunsuri la această consultare. Peste 700 dintre acestea au provenit de la cetățeni, aproximativ 450 de la întreprinderi și asociații de întreprinderi, aproximativ 40 de la administrații naționale sau locale sau de la autoritățile naționale de reglementare și aproximativ 70 de la operatori de rețea. De asemenea, la consultare au participat aproximativ 20 de comunități energetice, 15 sindicate și 20 de organizații ale consumatorilor. La consultare a răspuns și un număr semnificativ de ONG-uri, grupuri de reflecție și organizații de cercetare sau alte organizații academice. O prezentare generală a opiniilor părților interesate este disponibilă în documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezenta inițiativă legislativă.

Mai mult, la 15 februarie 2023, Comisia a organizat o reuniune online specială de consultare a părților interesate, la care au participat aproximativ 70 de actori de pe piață, organizații neguvernamentale, operatori de rețea, ACER și autorități naționale de reglementare, grupuri

de reflecție și cadre universitare. Consultarea a evidențiat, în general, faptul că părțile interesate au considerat că:

- Piețele pe termen scurt și mecanismul de stabilire a prețurilor bazat pe prețuri marginale ar trebui menținute, deoarece funcționează bine și furnizează semnalele de preț adecvate. Piețele pe termen scurt (pentru ziua următoare și intrazilnice) sunt bine dezvoltate și rezultă din ani de punere în aplicare a legislației UE în domeniul energiei.
- Piețele pe termen scurt trebuie să fie completate cu instrumente care să stimuleze semnalele de preț pe termen mai lung, cum ar fi cele indicate în consultarea Comisiei, în special contractele de achiziție de energie electrică („PPA”), contractele pentru diferență și piețele la termen consolidate. Ar trebui să se stabilească un echilibru adecvat între diferitele instrumente. Cu toate acestea, nu ar trebui să existe sisteme obligatorii, iar libertatea de alegere a contractelor relevante ar trebui menținută.
- Au fost recunoscute beneficiile soluțiilor de flexibilitate în materie de combustibili nefosili, cum ar fi răspunsul părții de consum și stocarea, în special în contextul unei ponderi tot mai mari a energiei din surse regenerabile. Participarea lor pe piață ar trebui înlesnită.
- Viitoarele piețe ale energiei electrice vor trebui să fie adaptate la o pondere ridicată a energiei din surse regenerabile. Mai mult, ar trebui să se pună un accent mai mare pe dimensiunea locală și pe dezvoltarea rețelelor. Aceste provocări ar putea fi abordate prin soluțiile prezentate în cadrul consultării publice.
- Protecția consumatorilor este esențială, la fel ca și accesibilitatea energiei, dar menținerea semnalelor pentru răspunsul părții de consum este la fel de importantă. Soluții emergente, precum comunitățile energetice, autoconsumul sau partajarea energiei ar trebui să fie înlesnite și stimulate.

- **Documentul de lucru al serviciilor Comisiei**

Având în vedere caracterul urgent al inițiativei, în locul unei evaluări a impactului a fost elaborat un document de lucru al serviciilor Comisiei. Documentul de lucru al serviciilor Comisiei care stă la baza prezentei propuneri definește explicația și motivele din spatele propunerilor Comisiei pentru a oferi un răspuns structural la prețurile ridicate la energie cu care se confruntă gospodăriile și întreprinderile și pentru a asigura în viitor o energie sigură,

curată și la prețuri accesibile pentru gospodării și întreprinderi, și prezintă dovezile existente privind relevanța pentru măsurile propuse.

Documentul de lucru al serviciilor Comisiei concluzionează că se așteaptă ca pachetul de reforme propuse să îmbunătățească în mod semnificativ structura și funcționarea pieței europene a energiei electrice. Acesta este un alt element de bază care permite realizarea obiectivelor Pactului verde și, în plus, trece în revistă deficiențele evidențiate de criza energetică, încercând să le soluționeze.

Documentul demonstrează că reforma va contribui la protejarea și capacitatea consumatorilor care se confruntă în prezent cu prețuri ridicate și volatile, prin crearea unui tampon între aceștia și piețele pe termen scurt. Această propunere va decupla prețurile ridicate ale tehnologiilor pe bază de combustibili fosili care operează pe piața energiei electrice de facturile la energie ale consumatorilor și ale întreprinderilor. Mai multe posibilități de contractare pe termen lung, sub forma contractelor de achiziție de energie electrică, a contractelor pentru diferență și a piețelor la termen, vor garanta că partea din factura de energie electrică expusă piețelor pe termen scurt poate fi redusă considerabil. În plus, includerea unei obligații de acoperire a riscului pentru furnizori și a unei obligații de a oferi, de asemenea, contracte cu preț fix va spori semnificativ opțiunile de reducere a expunerii la volatilitatea prețurilor pentru facturile la energie electrică. Consumatorii vor beneficia, de asemenea, de o mai bună informare cu privire la oferte înainte de a se înscrie, iar statele membre vor avea obligația de a stabili furnizori de ultimă instanță. În plus, acestea pot înlesni accesul la prețuri cu amănuntul reglementate în situații de criză. Dreptul de a partaja energie este o caracteristică nouă, care va duce la capacitatea consumatorilor și va sprijini introducerea descentralizată a energiei din surse regenerabile, oferindu-le consumatorilor un control mai mare asupra facturilor lor la energie.

Documentul de lucru al serviciilor Comisiei explică modul în care această reformă va spori, de asemenea, competitivitatea industriei UE într-un mod care este pe deplin complementar cu Actul privind industria cu zero emisii nete. Statele membre vor trebui să asigure condițiile adecvate pentru dezvoltarea piețelor PPA, oferind astfel industriei acces pe termen lung la o energie electrică curată și la prețuri accesibile. Îmbunătățirile aduse piețelor la termen vor oferi un acces mult mai larg la energia din surse regenerabile la nivel transfrontalier pentru industrie și furnizori cu până la trei ani mai devreme, ceea ce reprezintă o îmbunătățire semnificativă în comparație cu situația actuală. Per ansamblu, schemele de sprijin public pentru energia din surse regenerabile vor spori independența energetică în statele membre și

pătrunderea energiei din surse regenerabile în sistem, sprijinind în același timp locurile de muncă și competențele.

Documentul demonstrează că această reformă va accelera introducerea energiei din surse regenerabile și va valorifica întregul potențial al soluțiilor ferme în materie de capacitate de producție și de flexibilitate, pentru a permite statelor membre să integreze niveluri din ce în ce mai ridicate de energie din surse regenerabile. Comisia propune ca statele membre să evalueze nevoia lor de flexibilitate a sistemului energetic și să permită introducerea unor noi scheme de sprijin pentru răspunsul părții de consum și stocare. Propunerea introduce, de asemenea, posibilități suplimentare pentru tranzacționarea energiei din surse regenerabile mai aproape de timpul real, atât la nivel transfrontalier, cât și la nivel național. Astfel, piața poate sprijini mai bine integrarea energiei din surse regenerabile și argumentele economice pentru soluții de flexibilitate menite să contribuie la securitatea aprovizionării.

În fine, documentul de lucru al serviciilor Comisiei descrie modul în care prezenta propunere răspunde solicitării Consiliului European de a evalua modalități de optimizare a funcționării organizării pieței energiei electrice în contextul crizei energetice. Scopul prezentei propuneri este de a proteja consumatorii, creând un tampon între aceștia și piețele energiei electrice pe termen scurt prin contracte pe termen mai lung, precum și de a face ca aceste piețe pe termen scurt să funcționeze într-un mod mai eficient pentru energia din surse regenerabile și pentru soluțiile de flexibilitate, cu o supraveghere reglementară îmbunătățită. Prezenta propunere asigură faptul că normele pieței rămân adecvate scopului de a stimula decarbonizarea eficientă din punctul de vedere al costurilor a sectorului energiei electrice și de a spori reziliența acestuia la volatilitatea prețurilor la energie.

- **Obținerea și utilizarea expertizei**

Pregătirea prezentei propuneri legislative și a documentului de lucru al serviciilor Comisiei se bazează pe un volum mare de materiale, la care se face trimitere în notele de subsol din documentul de lucru al serviciilor Comisiei, precum și pe răspunsurile la consultarea publică.

- **Drepturile fundamentale**

Prezenta propunere ar putea avea un impact asupra unui anumit număr de drepturi fundamentale stabilite de Carta drepturilor fundamentale a UE, în special: libertatea de a desfășura o activitate comercială (articolul 16) și dreptul de proprietate (articolul 17). Cu toate acestea, conform explicațiilor de mai sus, în măsura în care măsurile propuse limitează exercitarea acestor drepturi, aceste impacturi sunt considerate necesare și proporționale pentru

atingerea obiectivelor propunerii și, prin urmare, constituie limitări legitime ale unor astfel de drepturi, astfel cum sunt permise de cartă.

Pe de altă parte, propunerea consolidează protecția drepturilor fundamentale, cum ar fi respectarea vieții private și de familie (articolul 7), dreptul la protecția datelor cu caracter personal (articolul 8), interzicerea discriminării (articolul 21), accesul la servicii de interes economic general (articolul 36), integrarea unui nivel ridicat de protecție a mediului (articolul 37) și dreptul la o cale de atac efectivă (articolul 47), în special printr-o serie de dispoziții privind capacitatea, drepturile și protecția consumatorilor.

- **Adecvarea reglementărilor și simplificarea**

Modificările propuse ale Directivei privind energia electrică, ale Regulamentului privind energia electrică, ale Regulamentului REMIT și ale Regulamentului ACER se axează pe ceea ce este considerat necesar pentru a soluționa deficiențele actualei organizări a pieței energiei electrice în contextul crizei energetice și pentru a contribui într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor la obiectivele ambițioase ale Uniunii în materie de climă. Acestea nu constituie o revizuire completă a acestor instrumente.

Propunerea poate spori cerințele administrative pentru administrațiile și întreprinderile naționale, însă într-un mod proporțional, conform explicațiilor de mai sus. De exemplu, măsurile propuse pentru a stimula utilizarea contractelor pe termen lung, cum ar fi contractele de achiziție de energie electrică și contractele bidirecționale pentru diferență, pot duce la creșterea costurilor administrative și a sarcinii administrative pentru întreprinderi și administrațiile naționale. Cu toate acestea, impactul economic preconizat va aduce beneficii pozitive întreprinderilor și consumatorilor.

Măsurile avute în vedere pentru a ameliora lichiditatea și integrarea piețelor pot genera totodată un impact pe termen scurt pentru întreprinderi, deoarece acestea ar trebui să fie adaptate noilor acorduri comerciale. Aceste măsuri sunt însă considerate minime comparativ cu cadrul actual, deoarece câștigurile economice ale reformei ar depăși, în foarte mare măsură, orice reorganizare administrativă pe termen scurt sau lung.

Măsurile avute în vedere pentru consolidarea capacității, a drepturilor și a protecției consumatorilor vor extinde sarcinile și obligațiile furnizorilor și operatorilor de rețea, cu scopul de a îmbunătăți libertatea de alegere, de a spori protecția și de a facilita participarea activă pe piață a consumatorilor, în special a gospodăriilor. Cu toate acestea, sarcinile

suplimentare sunt minime, deoarece aceste cadre sunt puse în aplicare în întreaga Europă și, prin urmare, este necesară raționalizarea normelor.

Măsurile avute în vedere pentru îmbunătățirea cadrului REMIT pot spori obligațiile de raportare ale anumitor participanți la piață, însă într-un mod proporțional. Totuși, aceste măsuri sunt considerate minime comparativ cu cadrul actual, deoarece câștigurile în ceea ce privește calitatea monitorizării și supravegherii pieței ar depăși orice costuri administrative pe termen scurt sau lung.

4. IMPLICAȚII BUGETARE

Impactul bugetar asociat propunerii privind îmbunătățirea organizării pieței energiei electrice a UE se referă la resursele Agenției Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER) și ale DG Energie, care sunt descrise în fișa financiară legislativă care însoțește propunerea. În esență, pentru ca noile sarcini să fie îndeplinite de ACER, începând cu 2025 va fi nevoie de 4 echivalent normă întreagă suplimentari (ENI) în cadrul ACER, precum și de resurse financiare corespunzătoare. Volumul de muncă al DG Energie va crește cu 3 ENI.

Impactul bugetar asociat propunerii de modificare a REMIT se referă la resursele Agenției Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER) și ale DG Energy, care sunt descrise în fișa financiară legislativă care însoțește propunerea. În esență, noile sarcini care urmează să fie îndeplinite de ACER, în special în ceea ce privește consolidarea competențelor de investigare, necesită introducerea treptată, începând din 2025, a 25 echivalent normă întreagă suplimentari (ENI) în cadrul ACER, precum și resurse financiare corespunzătoare, deși cea mai mare parte a personalului suplimentar va fi finanțat din taxe. În acest scop, Decizia (UE) 2020/2152 a Comisiei din 17 decembrie 2020 privind taxele datorate ACER pentru sarcinile din cadrul REMIT va trebui adaptată. Volumul de muncă al DG Energie va crește cu 2 ENI.

5. ELEMENTE DIVERSE

- **Planuri de punere în aplicare și modalități de monitorizare, evaluare și raportare**

Comisia va monitoriza transpunerea și respectarea de către statele membre și de către alți actori implicați a măsurilor care vor fi adoptate în final și va trebui să ia măsuri de executare

dacă și când acest lucru se impune. În scopul monitorizării și al punerii în aplicare, Comisia va fi sprijinită mai ales de ACER, în special în ceea ce privește Regulamentul REMIT. De asemenea, Comisia va colabora cu ACER și cu autoritățile de reglementare în privința Regulamentului privind energia electrică și a Directivei privind energia electrică.

Mai mult, pentru a facilita punerea în aplicare, Comisia va fi disponibilă pentru reuniuni bilaterale și convorbiri cu statele membre în cazul unor întrebări specifice.

- **Explicarea dispozițiilor specifice ale propunerilor**

Modificările la Regulamentul privind energia electrică oferă clarificări cu privire la domeniul de aplicare și la obiectul regulamentului, subliniind importanța unor semnale de piață nedeterminate în a asigura o flexibilitate sporită, precum și rolul investițiilor pe termen lung în a atenua volatilitatea prețurilor pe termen scurt ale pieței în ceea ce privește facturile la energie electrică ale consumatorilor, inclusiv ale industriilor mari consumatoare de energie, ale IMM-urilor și ale gospodăriilor. Acesta clarifică anumite principii de bază pentru tranzacționarea pe piața pentru ziua următoare și pe piața intrazilnică. El prevede noi norme privind achiziționarea de către operatorii de sistem de transport a răspunsului părții de consum sub forma unui produs de reducere a vârfurilor de sarcină și a unor norme care permit operatorilor de sistem de transport și operatorii de sistem de distribuție să utilizeze date provenite de la dispozitive de contorizare dedicate. Acesta stabilește noi norme privind piețele la termen ale energiei electrice, pentru a îmbunătăți lichiditatea acestora. El include noi norme menite să clarifice și să stimuleze rolul și utilizarea contractelor pe termen mai lung sub forma contractelor de achiziție de energie electrică și a contractelor bidirecționale pentru diferență. Acesta prevede noi norme privind evaluarea nevoilor de flexibilitate de către statele membre, posibilitatea ca acestea să introducă scheme de sprijinire a flexibilității și să definească principii de organizare pentru astfel de scheme de sprijinire a flexibilității. Acesta introduce, de asemenea, noi cerințe de transparență pentru operatorii de sistem de transport în ceea ce privește capacitatea existentă de a efectua noi racordări la rețea.

Modificările aduse Directivei privind energia electrică prevăd noi norme privind protecția și capacitatea consumatorilor. Amendamentul referitor la libera alegere a furnizorului introduce noi cerințe pentru a se asigura că clienții pot avea mai mult de un furnizor la sediul lor, permițând existența unor contoare multiple (denumite uneori contoare individuale) pentru un singur punct de racordare.

Modificările referitoare la capacitatea și protecția consumatorilor asigură faptul că acestora din urmă li se oferă o varietate de contracte care se potrivesc cel mai bine situației lor, asigurându-se că toți clienții dispun de cel puțin o ofertă de furnizare a energiei electrice pe durată determinată și cu prețuri fixe. Mai mult, clienților trebuie să li se furnizeze informații precontractuale clare în legătură cu aceste oferte.

Se instituie, de asemenea, un nou drept pentru gospodăriile și întreprinderile mici și mijlocii care să le permită acestora să participe la partajarea energiei, și anume autoconsumul de către clienții activi de energie din surse regenerabile produsă sau stocată în exterior, fie provenită din instalațiile pe care le dețin, le concesionează sau le închiriază integral sau parțial, fie care le-a fost transferată de către un alt client activ.

Noi măsuri importante de protecție a consumatorilor sunt, de asemenea, introduse pentru a asigura aprovizionarea continuă cu energie electrică - inclusiv cerința ca statele membre să desemneze furnizori de ultimă instanță care să își asume responsabilitatea pentru clienții furnizorilor care au eșuat - și protecția împotriva debranșărilor pentru clienții vulnerabili. Furnizorii vor trebui, de asemenea, să instituie o gestionare a riscurilor pentru a limita riscul de eșec, prin punerea în aplicare a unor strategii de acoperire a riscului corespunzătoare. Acestea vor fi supravegheate de autoritățile naționale de reglementare.

Modificările la Directiva privind energia electrică introduc noi cerințe de transparență pentru operatorii de sistem de transport în ceea ce privește capacitatea existentă de a efectua noi racordări la rețea. Aceasta clarifică rolul autorităților de reglementare în ceea ce privește platforma unică de alocare instituită în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/1719.

Modificările referitoare la Regulamentul REMIT adaptează domeniul de aplicare al REMIT la circumstanțele actuale și în evoluție ale pieței, printre altele prin extinderea domeniului de aplicare al raportării datelor la noile piețe de echilibrare a energiei electrice și la piețele cuplate, precum și la tranzacționarea algoritmică. Ele asigură o cooperare mai strânsă, mai solidă și mai regulată între autoritățile de reglementare din domeniul energiei și autoritățile de reglementare din domeniul financiar, inclusiv ACER și ESMA, în ceea ce privește produsele energetice angro derivate. De asemenea, directiva modificată va îmbunătăți procesul de colectare a informațiilor privilegiate și transparența pieței prin consolidarea supravegherii ACER și prin adaptarea definiției informațiilor privilegiate. Modificările la Regulamentul REMIT consolidează supravegherea părților care efectuează notificările, cum ar fi mecanismele de raportare înregistrate (RRM) și persoanele care efectuează tranzacții cu titlu profesional (PPAT). Modificările îmbunătățesc posibilitățile de schimb de date între ACER,

autoritățile naționale relevante și Comisie. Modificările la Regulamentul REMIT introduc un rol mai important pentru ACER în ceea ce privește investigarea cazurilor transfrontaliere semnificative de combatere a încălcărilor Regulamentului REMIT. De asemenea, acesta stabilește cadrul pentru armonizarea sancțiunilor stabilite de autoritățile de reglementare la nivel național.

Modificările referitoare la Regulamentul ACER vizează clarificarea rolului ACER în ceea ce privește platforma unică de alocare instituită în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/1719, precum și în ceea ce privește noile norme introduse în Regulamentul privind energia electrică referitoare la piețele la termen și schemele de sprijinire a flexibilității. Acesta clarifică, de asemenea, rolul și competențele ACER în conformitate cu modificarea Regulamentului REMIT. Modificarea adusă RED II urmărește să clarifice domeniul de aplicare al normelor privind tipurile de scheme de sprijinire directă a prețurilor pentru sursele regenerabile de energie pe care statele membre le pot introduce.

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

de modificare a Regulamentelor (UE) 2019/943 și (UE) 2019/942, precum și a Directivelor (UE) 2018/2001 și (UE) 2019/944 în vederea îmbunătățirii organizării pieței energiei electrice a Uniunii

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 194 alineatul (2),
având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ parlamentelor naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) Prețurile foarte ridicate și volatilitatea piețelor energiei electrice au fost observate încă din septembrie 2021. Conform celor stabilite de Agenția Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei („ACER”) în evaluarea sa din aprilie 2022 privind organizarea pieței angro de energie electrică a UE¹⁷, acest lucru este în principal o consecință a prețului ridicat al gazelor, care este utilizat ca materie primă pentru producerea de energie electrică.
- (2) Escaladarea agresiunii militare a Rusiei împotriva Ucrainei, care este parte contractantă la Comunitatea Energiei, și sancțiunile internaționale aplicate începând din februarie 2022 au perturbat piețele mondiale ale energiei, au exacerbato problema prețurilor ridicate ale gazelor și au avut un impact semnificativ asupra prețurilor la energie electrică. Invadarea Ucrainei de către Rusia a cauzat totodată incertitudine în ceea ce privește aprovizionarea cu alte produse de bază, cum ar fi antracitul și țițeiul, utilizate de instalațiile de producere a energiei electrice. Acest lucru a dus la creșteri suplimentare substanțiale și la volatilitatea nivelurilor de preț ale energiei electrice.

¹⁷ Agenția Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei, Evaluarea finală a organizării pieței angro de energie electrică a UE, aprilie 2022.

- (3) Ca răspuns la această situație, Comunicarea privind prețurile la energie, prezentată de Comisie în octombrie 2021, conținea un set de măsuri pe care UE și statele sale membre le pot utiliza pentru a aborda impactul imediat al prețurilor ridicate la energie asupra gospodăriilor și asupra întreprinderilor (inclusiv sprijinul pentru venit, facilitățile fiscale, măsurile de economisire a gazelor și de stocare) și pentru a consolida reziliența la viitoarele șocuri în materie de prețuri. În comunicarea sa din 8 martie 2022 intitulată „REPowerEU: Acțiuni europene comune pentru o energie mai accesibilă ca preț, mai sigură și mai durabilă”¹⁸, Comisia a prezentat o serie de măsuri suplimentare pentru a consolida setul de instrumente și pentru a răspunde prețurilor crescânde la energie. La 23 martie 2022, Comisia a instituit, de asemenea, un regim temporar de ajutoare de stat pentru a permite anumitor subvenții să atenueze impactul prețurilor ridicate la energie¹⁹.
- (4) La 18 mai 2022, Comisia a prezentat planul REPowerEU²⁰, care a introdus măsuri suplimentare axate pe economiile de energie, diversificarea surselor de aprovizionare cu energie și accelerarea introducerii energiei din surse regenerabile, cu scopul de a pune capăt dependenței Uniunii de combustibilii fosili din Rusia, inclusiv o propunere de creștere la 45 % a obiectivului Uniunii pentru 2030 privind energia din surse regenerabile. Mai mult, pe lângă stabilirea de măsuri suplimentare pe termen scurt pentru abordarea prețurilor ridicate la energie, Comunicarea privind intervențiile pe termen scurt pe piața energiei electrice și îmbunătățirile pe termen lung ale organizării pieței energiei electrice²¹ a identificat domenii potențiale de îmbunătățire a organizării pieței energiei electrice și a anunțat intenția de a evalua aceste domenii în vederea modificării cadrului legislativ.
- (5) Pe baza unei serii de propuneri ale Comisiei, pentru a aborda de urgență criza prețurilor și preocupările legate de securitate, precum și creșterile prețurilor pentru cetățeni, Uniunea a adoptat un regim solid de stocare a gazelor²², măsuri eficace de reducere a cererii de gaze și energie electrică²³, regimuri de limitare a prețurilor pentru a evita profiturile excepționale atât pe piața gazelor, cât și pe piața energiei electrice²⁴ și măsuri de accelerare a procedurilor de acordare a autorizațiilor pentru instalațiile de energie din surse regenerabile²⁵.

¹⁸ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, REPowerEU: acțiuni europene comune pentru o energie mai accesibilă ca preț, sigură și durabilă, COM(2022) 108 final.

¹⁹ Comunicarea Comisiei - Cadru temporar de criză pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei, C 131 I/01, C/2022/1890.

²⁰ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Planul REPowerEU, COM(2022)230.

²¹ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Intervenții pe termen scurt pe piața energiei electrice și îmbunătățiri pe termen lung ale organizării pieței energiei electrice – o direcție de acțiune, COM(2022) 236 final.

²² Regulamentul (UE) 2022/1032 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 iunie 2022 de modificare a Regulamentelor (UE) 2017/1938 și (CE) nr. 715/2009 în ceea ce privește înmagazinarea gazelor (Text cu relevanță pentru SEE), JO L 173.

²³ Regulamentul (UE) 2022/1369 al Consiliului din 5 august 2022 privind măsuri coordonate de reducere a cererii de gaze, JO L 206 și Regulamentul (UE) 2022/1854 al Consiliului din 6 octombrie 2022 privind o intervenție de urgență pentru abordarea prețurilor ridicate la energie, JO L 261.

²⁴ Regulamentul (UE) 2022/1854 al Consiliului din 6 octombrie 2022 privind o intervenție de urgență pentru abordarea problemei prețurilor ridicate la energie, JO L 261.

²⁵ Regulamentul (UE) 2022/2577 al Consiliului din 22 decembrie 2022 de stabilire a unui cadru pentru accelerarea implementării energiei din surse regenerabile (JO L 335, 29.12.2022).

- (6) O piață bine integrată, care se bazează pe pachetul „Energie curată pentru toți europenii”, adoptat în 2018 și 2019²⁶, ar trebui să permită Uniunii să beneficieze de avantajele economice ale unei piețe unice a energiei în condiții normale de piață, asigurând securitatea aprovizionării și susținând procesul de decarbonizare. Interconectivitatea transfrontalieră asigură, de asemenea, o funcționare mai sigură, mai fiabilă și mai eficientă a sistemului energetic.
- (7) Organizarea actuală a pieței energiei electrice a contribuit, de asemenea, la apariția unor produse, servicii și măsuri noi și inovatoare pe piețele cu amănuntul ale energiei electrice, sprijinind eficiența energetică și utilizarea energiei din surse regenerabile și îmbunătățind posibilitățile de alegere, cu scopul de a-i ajuta pe consumatori să își reducă facturile la energie și prin intermediul instalațiilor la scară mică de producere a energiei electrice și al serviciilor emergente de furnizare a răspunsului părții de consum. Folosirea ca bază și valorificarea potențialului digitalizării sistemului energetic, cum ar fi participarea activă a consumatorilor, ar trebui să fie un element-cheie al viitoarelor noastre piețe și sisteme de energie electrică. În același timp, este necesar să se respecte alegerile consumatorilor și să li se permită acestora să beneficieze de o diversitate de oferte contractuale.
- (8) Cu toate acestea, în contextul crizei energetice, organizarea actuală a pieței energiei electrice a evidențiat, de asemenea, o serie de deficiențe importante legate de impactul prețurilor ridicate și volatile ale combustibililor fosili asupra piețelor energiei electrice pe termen scurt, care expun gospodăriile și întreprinderile la creșteri semnificative ale prețurilor, cu efecte asupra facturilor lor la energie electrică.
- (9) O implementare accelerată a energiei din surse regenerabile și cu emisii scăzute de dioxid de carbon și a tehnologiilor nepoluante flexibile constituie modalitatea cea mai durabilă și mai rentabilă de reducere structurală a cererii de combustibili fosili pentru producerea de energie electrică și pentru consumul direct prin electrificarea și integrarea sistemului energetic. Datorită costurilor lor operaționale scăzute, sursele regenerabile pot avea un impact pozitiv asupra prețurilor la energie electrică în întreaga Uniune și pot reduce consumul direct de combustibili fosili.
- (10) Modificările aduse organizării pieței energiei electrice ar trebui să asigure faptul că de beneficiile generate de implementarea în creștere a energiei din surse regenerabile și de tranziția energetică în ansamblu se bucură consumatorii, inclusiv cei mai vulnerabili, și că, în cele din urmă, aceste beneficii îi vor proteja de crizele energetice, evitându-se ca și alte gospodării să cadă în capcana sărăciei energetice. Aceste modificări ar trebui să atenueze impactul prețurilor ridicate ale combustibililor fosili, în special al gazelor, asupra prețurilor la energie electrică, cu scopul de a permite gospodăriilor și întreprinderilor să profite pe termen lung de beneficiile unei energii accesibile și sigure din surse regenerabile durabile și cu emisii scăzute de dioxid de carbon.

²⁶

Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind guvernanta uniunii energetice și a acțiunilor climatice (JO L 328, 21.12.2018, p. 1); Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformare) (JO L 328, 21.12.2018, p. 82); Directiva (UE) 2018/2002 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de modificare a Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică (JO L 328, 21.12.2018, p. 210); Regulamentul (UE) 2019/942 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 de instituire a Agenției Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (reformare) (JO L 158, 14.6.2019, p. 22); Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică (reformare) (JO L 158, 14.6.2019, p. 54); Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică (reformare) (JO L 158, 14.6.2019, p. 125).

- (11) Reforma organizării pieței energiei electrice ar trebui să aducă beneficii nu numai consumatorilor casnici, ci și competitivității industriilor Uniunii, prin înlesnirea posibilităților acestora de a face investițiile în tehnologii curate de care au nevoie pentru a-și îndeplini traiectoriile de tranziție către zero emisii nete. Tranziția energetică a Uniunii trebuie să se sprijine pe baza solidă reprezentată de producția de tehnologii curate. Aceste reforme vor sprijini electrificarea industriei la prețuri accesibile și vor contribui la păstrarea de către Uniune a poziției sale de lider mondial în ceea ce privește cercetarea și inovarea în domeniul tehnologiilor energetice curate.
- (12) Existența unor piețe pe termen scurt funcționale și eficiente reprezintă un instrument-cheie pentru integrarea pe piață a energiei din surse regenerabile și a surselor de flexibilitate și facilitează integrarea într-un mod rentabil a sistemului energetic.
- (13) Piețele intrazilnice sunt deosebit de importante pentru integrarea cu cele mai mici costuri a surselor regenerabile variabile de energie în sistemul energetic, deoarece ele oferă participanților la piață posibilitatea de a tranzacționa deficite sau surplusuri de energie electrică mai aproape de momentul livrării. Întrucât producătorii de energie din surse regenerabile variabile pot să își estimeze cu precizie producția doar aproape de momentul livrării, este esențial ca aceștia să dispună de un maximum de posibilități de tranzacționare prin accesul la o piață lichidă cât mai aproape posibil de momentul livrării de energie electrică.
- (14) Prin urmare, este important ca piețele intrazilnice să se adapteze la participarea tehnologiilor pe bază de surse regenerabile variabile de energie, cum ar fi energia solară și eoliană, precum și la participarea răspunsului părții de consum și a stocării. Lichiditatea piețelor intrazilnice ar trebui îmbunătățită prin partajarea registrelor de ordine între operatorii de piață din cadrul unei zone de ofertare, inclusiv atunci când capacitățile interzonale sunt stabilite la zero sau după ora de închidere a porții pieței intrazilnice. Mai mult, ora de închidere a porții pieței intrazilnice ar trebui stabilită mai aproape de momentul livrării, pentru a maximiza posibilitățile participanților la piață de a tranzacționa deficite și surplusuri de energie electrică și pentru a contribui la o mai bună integrare a surselor regenerabile variabile de energie în sistemul energetic.
- (15) În plus, piețele pe termen scurt ale energiei electrice ar trebui să asigure faptul că furnizorii de servicii de flexibilitate la scară mică pot participa prin reducerea dimensiunii minime a ofertelor.
- (16) Pentru a asigura integrarea eficientă a energiei electrice produsă din surse regenerabile variabile de energie și pentru a reduce necesitatea producerii de energie electrică pe bază de combustibili fosili în perioadele în care există o cerere ridicată de energie electrică combinată cu niveluri scăzute de producție de energie electrică din surse regenerabile variabile, operatorii de sistem de transport ar trebui să aibă posibilitatea de a concepe un produs de reducere a vârfurilor de sarcină care să permită răspunsului părții de consum să contribuie la reducerea vârfurilor de consum din sistemul energetic în anumite momente ale zilei. Produsul de reducere a vârfurilor de sarcină ar trebui să contribuie la maximizarea integrării în sistem a energiei electrice produse din surse regenerabile prin transferarea consumului de energie electrică către momentele zilei în care producția de energie electrică din surse regenerabile este mai mare. Întrucât produsul de reducere a vârfurilor de sarcină vizează reducerea și modificarea consumului de energie electrică, domeniul de aplicare al acestui produs ar trebui să se limiteze la răspunsul părții de consum. Achiziționarea unui produs de reducere a vârfurilor de sarcină ar trebui să nu se suprapună cu activarea produselor de echilibrare care vizează menținerea unei frecvențe stabile a sistemului energetic. Pentru a verifica volumele de reducere activate a cererii, operatorul de sistem de transport ar trebui să utilizeze o valoare de referință care să reflecte consumul de energie electrică preconizat fără activarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină.

- (17) Pentru a putea participa activ la piețele energiei electrice și pentru a le oferi flexibilitate, consumatorii trebuie să fie echipați progresiv cu sisteme de contorizare inteligentă. Cu toate acestea, într-o serie de state membre, introducerea sistemelor de contorizare inteligentă este încă lentă. În cazurile în care sistemele de contorizare inteligentă nu sunt încă instalate și dacă acestea nu asigură un nivel suficient de granularitate a datelor, operatorii de sistem de transport și operatorii de sistem de distribuție ar trebui să poată utiliza datele provenite de la dispozitivele de contorizare dedicate pentru a asigura observabilitatea și decontarea serviciilor de flexibilitate, cum ar fi răspunsul părții de consum și stocarea energiei. Autorizarea utilizării de date provenite de la dispozitivele de contorizare dedicate pentru a asigura observabilitatea și decontarea ar trebui să faciliteze participarea activă a consumatorilor pe piață și dezvoltarea răspunsului părții de consum. Utilizarea datelor provenite de la aceste dispozitive de contorizare dedicate ar trebui să fie însoțită de cerințe de calitate referitoare la date.
- (18) Prezentul regulament stabilește un temei juridic pentru prelucrarea datelor cu caracter personal în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) litera (c) din RGPD. Statele membre ar trebui să se asigure că sunt îndeplinite toate principiile și obligațiile în materie de protecție a datelor cu caracter personal prevăzute în RGPD, inclusiv în ceea ce privește reducerea la minimum a datelor. În cazul în care obiectivul acestei directive poate fi atins fără prelucrarea datelor cu caracter personal, furnizorii ar trebui să se bazeze pe date anonimizate și agregate.
- (19) Consumatorii și furnizorii au nevoie de piețe la termen eficace și eficiente pentru a-și acoperi expunerea la prețuri pe termen lung și pentru a reduce dependența de prețurile pe termen scurt. Pentru a se asigura faptul că toți consumatorii de energie pot beneficia pe deplin de avantajele oferite de piețele integrate ale energiei electrice și de concurența din întreaga Uniune, funcționarea pieței la termen a energiei electrice a Uniunii ar trebui să fie îmbunătățită prin crearea de huburi virtuale regionale în vederea eliminării fragmentării existente a pieței și a lichidității scăzute cu care se confruntă multe zone de ofertare. Huburile virtuale regionale ar trebui să acopere mai multe zone de ofertare, asigurând, în același timp, o corelare adecvată a prețurilor. Este posibil ca unele zone de ofertare să nu fie acoperite de un astfel de hub virtual în ceea ce privește contribuția la prețul de referință al hubului. Cu toate acestea, participanții la piață din aceste zone de ofertare ar trebui să fie în continuare în măsură să își asigure acoperirea riscului cu ajutorul unui astfel de hub.
- (20) Huburile virtuale ar trebui să reflecte prețul agregat al mai multor zone de ofertare și să ofere un preț de referință, care ar trebui să fie utilizat de operatorii de piață pentru a oferi produse de acoperire a riscului la termen. În acest sens, huburile virtuale nu ar trebui înțelese ca entități care organizează sau efectuează tranzacții. Prin furnizarea unui indice al prețurilor de referință, huburile virtuale regionale ar trebui să permită punerea în comun a lichidităților și să ofere oportunități mai bune de acoperire a riscului pentru participanții la piață.
- (21) Pentru a spori posibilitățile de acoperire a riscului participanților la piață, rolul platformei unice de alocare, instituită în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/1719 al Comisiei, ar trebui extins. Platforma unică de alocare ar trebui să ofere tranzacționarea drepturilor financiare de transport pe termen lung între diferitele zone de ofertare și huburile virtuale regionale. Cererile transmise de participanții la piață pentru drepturile financiare de transport sunt însoțite de o alocare simultană a capacității interzonale pe termen lung. O astfel de corelare și alocare ar trebui să se efectueze periodic, pentru a asigura suficientă lichiditate și, prin urmare, posibilități eficiente de acoperire a riscului pentru participanții la piață. Drepturile de transport pe termen lung ar trebui emise cu scadențe frecvente (variind de la luna următoare până la cel puțin cu trei ani înainte), pentru a fi aliniate la orizontul de timp tipic de acoperire a riscului al participanților

la piață. Platforma unică de alocare ar trebui să facă obiectul unei monitorizări și al unei executări pentru a se asigura că își îndeplinește sarcinile în mod corespunzător.

- (22) Tarifele de rețea ar trebui să stimuleze operatorii de sistem de transport și operatorii de sistem de distribuție să utilizeze serviciile de flexibilitate prin dezvoltarea în continuare a unor soluții inovatoare pentru optimizarea rețelei existente și prin achiziționarea de servicii de flexibilitate, în special răspunsul părții de consum sau stocarea. În acest scop, tarifele de rețea ar trebui să fie concepute astfel încât să ia în considerare cheltuielile operaționale și de capital ale operatorilor de sistem sau o combinație eficientă a acestora, astfel încât aceștia să poată exploata sistemul energetic într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor. Acest lucru ar contribui și mai mult la integrarea energiei din surse regenerabile la cele mai mici costuri pentru sistemul energetic și ar permite consumatorilor finali să recunoască meritul soluțiilor lor de flexibilitate.
- (23) Sursele regenerabile offshore de energie, cum ar fi energia eoliană offshore, energia oceanică și sistemele fotovoltaice flotante, vor juca un rol esențial în ceea ce privește construirea unui sistem energetic bazat în mare parte pe energia din surse regenerabile, precum și în ceea ce privește asigurarea neutralității climatice până în 2050. Cu toate acestea, există obstacole substanțiale în calea implementării lor mai ample și mai eficiente, care împiedică dezvoltarea intensă necesară pentru atingerea acestor obiective. Obstacole similare ar putea apărea în viitor și în cazul altor tehnologii offshore. Printre aceste obstacole se numără riscurile de investiții asociate situației topografice unice a proiectelor hibride offshore conectate la mai multe piețe. Pentru a reduce riscul de investiții pentru acești dezvoltatori de proiecte offshore și pentru a se asigura că proiectele dintr-o zonă de ofertare offshore au acces deplin pe piețele înconjurătoare, operatorii de sistem de transport ar trebui să garanteze accesul proiectului offshore la capacitatea interconexiunii hibride respective pentru toate unitățile de timp ale pieței. În cazul în care capacitățile de transport disponibile sunt reduse atât de mult încât întreaga cantitate de energie electrică produsă pe care proiectul offshore ar fi putut altfel să o exporte nu poate fi livrată pe piață, operatorul sau operatorii de sistem de transport responsabil(i) cu necesitatea de a limita capacitatea ar trebui, în viitor, să poată compensa în mod proporțional operatorul de proiect offshore cu ajutorul veniturilor din congestii. Această compensare ar trebui să fie legată numai de capacitatea de producție disponibilă pe piață, care poate fi dependentă de condițiile meteorologice, excluzând operațiunile de întrerupere a funcționării și operațiunile de întreținere a proiectului offshore. Detaliile, inclusiv condițiile în care măsura poate expira, urmează să fie definite într-un regulament de punere în aplicare.
- (24) Pe piața angro pentru ziua următoare, centralele electrice cu costuri marginale mai mici sunt primele dispecerizate, dar prețul primit de toți participanții la piață este stabilit de ultima centrală necesară pentru a acoperi cererea, și anume cea cu cele mai mari costuri marginale, atunci când piețele se închid. În acest context, criza energetică a arătat că o creștere bruscă a prețului gazelor și al cărbunelui superior se poate traduce prin creșteri excepționale și de durată ale prețurilor la care instalațiile de producție pe bază de gaz și cărbune licitează pe piața angro pentru ziua următoare. Acest lucru a condus, la rândul său, la prețuri excepțional de ridicate pe piața pentru ziua următoare din întreaga Uniune, întrucât instalațiile de producție pe bază de gaz și cărbune sunt adesea centralele cu cele mai mari costuri marginale necesare pentru a satisface cererea de energie electrică.
- (25) Având în vedere rolul prețului pe piața pentru ziua următoare ca preț de referință pentru prețul de pe alte piețe angro de energie electrică și faptul că toți participanții la piață primesc prețul de închidere, tehnologiile cu costuri marginale semnificativ mai mici au înregistrat în mod constant venituri ridicate.

- (26) Pentru a atinge obiectivele de decarbonizare și obiectivele stabilite în Planul REPowerEU ale Uniunii de a deveni mai independentă din punct de vedere energetic, Uniunea trebuie să accelereze mult mai mult implementarea energiei din surse regenerabile de energie. Având în vedere nevoile de investiții necesare pentru atingerea acestor obiective, piața ar trebui să asigure stabilirea unui semnal de preț pe termen lung.
- (27) În acest cadru, statele membre ar trebui să depună eforturi pentru a crea condițiile de piață adecvate pentru instrumentele de piață pe termen lung, cum ar fi contractele de achiziție de energie electrică („PPA”). Contractele de achiziție de energie electrică sunt acorduri bilaterale de achiziție încheiate între producătorii și cumpărătorii de energie electrică. Ele oferă clientului stabilitatea prețurilor pe termen lung și certitudinea necesară pentru ca producătorul să ia decizia de investiție. Cu toate acestea, doar câteva state membre au piețe active de PPA, iar cumpărătorii se limitează în general la întreprinderile mari, nu în ultimul rând deoarece PPA-urile se confruntă cu o serie de obstacole, în special cu dificultatea de a acoperi riscul de neplată din partea cumpărătorului în cadrul acestor contracte pe termen lung. Statele membre ar trebui să ia în considerare necesitatea de a crea o piață dinamică de PPA atunci când stabilesc politicile de realizare a obiectivelor de decarbonizare energetică definite în planurile lor energetice și climatice naționale integrate.
- (28) În conformitate cu articolul 15 alineatul (8) din Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului, statele membre trebuie să evalueze barierele de reglementare și administrative din calea contractelor pe termen lung de achiziție de energie electrică din surse regenerabile, să elimine barierele nejustificate din calea unor astfel de acorduri și să promoveze utilizarea acestora din urmă. În plus, în planurile lor energetice și climatice naționale integrate, statele membre trebuie să descrie politicile și măsurile care facilitează utilizarea contractelor de achiziție de energie din surse regenerabile. Fără a aduce atingere acestei obligații de raportare cu privire la contextul de reglementare care afectează piața PPA, statele membre ar trebui să se asigure că instrumentele de reducere a riscurilor financiare asociate nerespectării de către cumpărător a obligațiilor sale de plată pe termen lung în cadrul PPA-urilor sunt accesibile întreprinderilor care se confruntă cu bariere la intrarea pe piața PPA și care nu se confruntă cu dificultăți financiare, în conformitate cu articolele 107 și 108 din TFUE. Statele membre ar putea decide să instituie un sistem de garantare la prețurile pieței. Statele membre ar trebui să includă dispoziții pentru a evita reducerea lichidității pe piețele energiei electrice, de exemplu prin utilizarea PPA-urilor financiare. Statele membre nu ar trebui să acorde sprijin PPA-urilor care au ca obiect achiziționarea de energie produsă pe bază de combustibili fosili. Deși abordarea implicită ar trebui să fie nediscriminarea între consumatori, statele membre ar putea decide să direcționeze aceste instrumente către categorii specifice de consumatori, aplicând criterii obiective și nediscriminatorii. În acest cadru, statele membre ar trebui să țină seama de rolul potențial al instrumentelor puse la dispoziție la nivelul Uniunii, de exemplu de către Banca Europeană de Investiții („BEI”).
- (29) Statele membre au la dispoziție mai multe instrumente pentru a sprijini dezvoltarea piețelor PPA atunci când elaborează și alocă sprijin public. Autorizarea dezvoltatorilor de proiecte în domeniul energiei din surse regenerabile care participă la o licitație de sprijin public să rezerve o parte din producția de energie electrică vânzării prin intermediul unui PPA ar contribui la încurajarea și dezvoltarea piețelor PPA. În plus, în cadrul acestei evaluări a ofertelor, statele membre ar trebui să depună eforturi pentru a aplica criterii de stimulare a accesului la piața PPA pentru actorii care se confruntă cu bariere la intrare, cum ar fi întreprinderile mici și mijlocii („IMM-uri”), acordând prioritate ofertanților care prezintă un angajament de a semna un contract de achiziție de energie electrică pentru o parte din generarea proiectului din partea

unuia sau mai multor cumpărători potențiali care se confruntă cu dificultăți în ceea ce privește accesul pe piața PPA.

- (30) În cazul în care statele membre decid să sprijine noi investiții finanțate din fonduri publice („scheme de sprijinire directă a prețurilor”) în producerea de energie electrică pe bază de combustibili nefosili și cu emisii scăzute de dioxid de carbon pentru a atinge obiectivele de decarbonizare ale Uniunii, schemele respective ar trebui să fie structurate cu ajutorul unor contracte bidirecționale pentru diferență, astfel încât să includă, pe lângă o garanție pentru venituri, și o limitare ascendentă a veniturilor de pe piață ale activelor de producție. Noile investiții în producerea de energie electrică ar trebui să includă investiții în noi instalații de producere a energiei electrice, investiții care vizează re tehnologizarea instalațiilor de producere a energiei electrice existente, investiții care vizează extinderea instalațiilor de producere a energiei electrice existente sau prelungirea duratei de viață a acestora.
- (31) Astfel de contracte bilaterale pentru diferență ar asigura faptul că veniturile producătorilor care provin din noi investiții în producerea de energie electrică și care beneficiază de sprijin public devin mai independente de prețurile volatile ale producției bazate pe combustibili fosili, care stabilește, de regulă, prețul pe piață pentru ziua următoare.
- (32) Cu toate acestea, în măsura în care limitarea stabilirii unor scheme de sprijinire directă a prețurilor sub formă de contracte bidirecționale pentru diferență reduce tipurile de scheme de sprijinire directă a prețurilor pe care statele membre le pot adopta în ceea ce privește sursele regenerabile de energie, aceasta ar trebui să se limiteze la tehnologiile cu emisii scăzute de dioxid de carbon, care nu utilizează combustibili fosili, cu costuri operaționale scăzute și stabile, precum și la tehnologiile care, de regulă, nu oferă flexibilitate sistemului energetic, excluzând totodată tehnologiile care se află în etapele de început ale introducerii lor pe piață. Acest lucru este necesar pentru a se asigura că viabilitatea economică a tehnologiilor de producție cu costuri marginale ridicate nu este pusă în pericol și pentru a menține stimulentele tehnologiilor care pot oferi sistemului energetic flexibilitatea necesară pentru a licita pe piața energiei electrice pe baza costurilor lor implicite. Mai mult, limitarea de a stabili scheme de sprijinire directă a prețurilor sub formă de contracte bidirecționale pentru diferență nu ar trebui să se aplice tehnologiilor emergente pentru care alte tipuri de scheme de sprijinire directă a prețurilor ar putea fi mai potrivite pentru a stimula utilizarea acestora. Această limitare nu ar trebui să aducă atingere posibilei exceptări pentru instalațiile la scară mică și proiectele demonstrative în temeiul articolului 4 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2018/2001 al Parlamentului European și al Consiliului și ar trebui să țină seama de particularitățile comunităților de energie din surse regenerabile în conformitate cu articolul 22 alineatul (7) din directiva respectivă.
- (33) Având în vedere nevoia de a oferi producătorilor certitudine în materie de reglementare, obligația statelor membre de a aplica scheme de sprijinire directă a prețurilor pentru producția de energie electrică sub forma unor contracte bidirecționale pentru diferență ar trebui să se aplice numai noilor investiții pentru producerea de energie electrică din sursele menționate în considerentul de mai sus.
- (34) Datorită limitării ascendente a veniturilor de pe piață, schemele de sprijinire directă a prețurilor sub forma unor contracte bidirecționale pentru diferență ar trebui să ofere o sursă suplimentară de venituri pentru statele membre în perioadele în care prețurile la energie sunt ridicate. Pentru a atenua și mai mult impactul prețurilor ridicate ale energiei electrice asupra facturilor la energie ale consumatorilor, statele membre ar trebui să se asigure că veniturile colectate de la producătorii care fac obiectul schemelor de sprijinire directă a prețurilor sub forma unor contracte bidirecționale pentru diferență sunt transferate tuturor consumatorilor finali de energie

electrică, inclusiv gospodăriilor, IMM-urilor și consumatorilor industriali, în funcție de consumul lor. Redistribuirea veniturilor ar trebui să se facă într-un mod care să garanteze că consumatorii sunt expuși într-o anumită măsură semnalului de preț, astfel încât aceștia să își reducă consumul atunci când prețurile sunt ridicate sau să îl transfere către perioade în care prețurile sunt mai mici (care sunt, de regulă, perioade cu o pondere mai mare a producției de energie din surse regenerabile). Statele membre ar trebui să se asigure că redistribuirea veniturilor către consumatorii finali de energie electrică nu afectează condițiile de concurență echitabile și concurența între diferiți furnizori.

- (35) În plus, statele membre ar trebui să se asigure că schemele de sprijinire directă a prețurilor, indiferent de forma lor, nu subminează funcționarea eficientă, competitivă și lichidă a piețelor energiei electrice, menținând stimulentele pentru producători de a reacționa la semnalele pieței, inclusiv de a înceta producția atunci când prețurile energiei electrice se situează sub costurile lor operaționale, precum și stimulentele pentru consumatorii finali de a-și reduce consumul atunci când prețurile energiei electrice sunt ridicate. Statele membre ar trebui să se asigure că schemele de sprijinire nu constituie un obstacol în calea dezvoltării contractelor comerciale, cum ar fi contractele de achiziție de energie electrică.
- (36) Astfel, contractele bidirecționale pentru diferență și contractele de achiziție de energie electrică joacă roluri complementare în promovarea tranziției energetice și în oferirea pentru consumatori a beneficiilor energiei din surse regenerabile și cu emisii scăzute de dioxid de carbon. Sub rezerva cerințelor prevăzute în prezentul regulament, statele membre ar trebui să aibă libertatea de a decide ce instrumente doresc să utilizeze pentru a-și atinge obiectivele în materie de decarbonizare. Prin intermediul contractelor de achiziție de energie electrică, investitorii privați contribuie la utilizarea suplimentară a energiei din surse regenerabile și cu emisii scăzute de dioxid de carbon, blocând în același timp prețurile scăzute și stabile ale energiei electrice pe termen lung. De asemenea, prin intermediul contractelor bilaterale pentru diferență, același obiectiv este atins de entitățile publice în numele consumatorilor. Ambele instrumente sunt necesare pentru a atinge obiectivele de decarbonizare ale Uniunii prin utilizarea energiei din surse regenerabile și cu emisii scăzute de dioxid de carbon, oferind totodată consumatorilor beneficiile producerii cu costuri scăzute a energiei electrice.
- (37) Implementarea accelerată a energiei din surse regenerabile necesită o disponibilitate tot mai mare a soluțiilor de flexibilitate pentru a asigura integrarea acestora în rețea și pentru a permite sistemului și rețelei de energie electrică să se adapteze la variabilitatea producției și a consumului de energie electrică în cadrul unor orizonturi de timp diferite. Autoritățile de reglementare ar trebui să evalueze periodic nevoia de flexibilitate a sistemului energetic pe baza contribuției operatorilor de sistem de transport și a operatorilor de sistem de distribuție. Evaluarea nevoilor de flexibilitate ale sistemului energetic ar trebui să ia în considerare toate investițiile existente și planificate (inclusiv activele existente care nu sunt încă conectate la rețea) în surse de flexibilitate, cum ar fi producția flexibilă de energie electrică, interconexiunile, răspunsul părții de consum, stocarea energiei sau producția de combustibili din surse regenerabile, având în vedere necesitatea decarbonizării sistemului energetic. Pe această bază, statele membre ar trebui să definească un obiectiv național privind flexibilitatea în materie de combustibili nefosili, cum ar fi răspunsul părții de consum și stocarea, care ar trebui să se reflecte, de asemenea, în planurile lor energetice și climatice naționale integrate.
- (38) Pentru a atinge obiectivul național privind flexibilitatea în materie de combustibili nefosili, cum ar fi răspunsul părții de consum și nevoile de investiții în stocare, statele membre pot concepe sau regândi mecanismele de asigurare a capacității pentru a crea un mecanism de asigurare a capacității verde și flexibil. Statele membre care aplică un mecanism de asigurare a capacității

în conformitate cu normele existente ar trebui să promoveze participarea flexibilității în materie de combustibili nefosili, cum ar fi răspunsul părții de consum și stocarea, prin introducerea în proiectare a unor criterii sau caracteristici suplimentare.

- (39) Pentru a sprijini obiectivele de protecție a mediului, limita privind emisiile de CO₂, stabilită la articolul 22 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului, ar trebui considerată ca fiind limita superioară. Prin urmare, statele membre ar putea stabili standarde de performanță tehnică și limite ale emisiilor de CO₂ care să limiteze participarea la mecanismele de asigurare a capacității pentru tehnologiile flexibile fără combustibili fosili, în deplină conformitate cu Orientările privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie²⁷, care încurajează statele membre să introducă criterii ecologice în mecanismele de asigurare a capacității.
- (40) În plus, dacă statele membre nu aplică un mecanism de asigurare a capacității sau dacă criteriile sau caracteristicile suplimentare din conceperea mecanismului lor de asigurare a capacității sunt insuficiente pentru a atinge obiectivul național privind răspunsul părții de consum și nevoile de investiții în stocare, acestea ar putea aplica scheme de sprijinire a flexibilității care constau în plăți pentru capacitatea disponibilă de flexibilitate în materie de combustibili nefosili, cum ar fi răspunsul părții de consum și stocarea.
- (41) Racordarea noilor instalații de producere și de cerere de energie, în special a centralelor de energie din surse regenerabile, se confruntă adesea cu întârzieri în ceea ce privește procedurile de racordare la rețea. Unul dintre motivele unor astfel de întârzieri este lipsa de disponibilitate a capacității rețelei în locul ales de investitor, ceea ce implică necesitatea unor extinderi sau consolidări ale rețelei pentru a realiza racordarea instalațiilor la sistem în condiții de siguranță. O nouă cerință ca operatorii de sisteme energetice, atât la nivel de transport, cât și la nivel de distribuție, să publice și să actualizeze informațiile privind disponibilitatea capacității rețelei în zonele lor de exploatare ar contribui la luarea de decizii de către investitori pe baza informațiilor privind disponibilitatea capacității rețelei în cadrul sistemului și, prin urmare, la accelerarea necesară a implementării energiei din surse regenerabile.
- (42) Mai mult, pentru a aborda problema timpului îndelungat de răspuns la cererile de racordare la rețea, operatorii de sistem de transport și operatorii de sistem de distribuție ar trebui să furnizeze informații clare și transparente utilizatorilor sistemului cu privire la stadiul și tratarea cererilor lor de racordare. Operatorii de sistem de transport și operatorii de sistem de distribuție ar trebui să depună eforturi pentru a furniza aceste informații în termen de trei luni de la depunerea cererii.
- (43) În timpul crizei energetice, consumatorii au fost expuși la prețuri angro la energie extrem de volatile și au avut posibilități limitate de a se implica activ pe piața energiei. În consecință, multe gospodării s-au confruntat cu dificultăți în ceea ce privește plata facturilor. Consumatorii vulnerabili și consumatorii afectați de sărăcia energetică au cel mai mult de suferit²⁸, însă gospodăriile cu venituri medii au fost, de asemenea, expuse unor astfel de dificultăți. Prin urmare, este important să se actualizeze drepturile și protecția consumatorilor, permițându-le acestora să beneficieze de tranziția energetică, să își decupleze facturile la energie electrică de

²⁷ Comunicare a Comisiei – Orientările din 2022 privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie (JO C 80, 18.2.2022, p. 1).

²⁸ Anumite grupuri sunt mai expuse riscului de a fi afectate de sărăcia energetică sau mai susceptibile la efectele negative ale sărăciei energetice, cum ar fi femeile, persoanele cu handicap, persoanele în vârstă, copiii și persoanele cu origine rasială sau etnică minoritară.

variațiile prețurilor pe termen scurt de pe piețele energiei, precum și să se reechilibreze riscul dintre furnizori și consumatori.

- (44) Consumatorii ar trebui să aibă acces la o gamă largă de oferte, astfel încât să poată alege contractele în funcție de nevoile proprii. Cu toate acestea, furnizorii și-au redus ofertele, contractele cu preț fix s-au împuținat, iar alegerea ofertelor a devenit limitată. Consumatorii ar trebui să aibă întotdeauna posibilitatea de a opta pentru un preț fix accesibil și un contract pe durată determinată, iar furnizorii nu ar trebui să modifice unilateral clauzele și condițiile înainte de expirarea unui astfel de contract.
- (45) Atunci când furnizorii nu se asigură că portofoliul lor de energie electrică este suficient de acoperit împotriva riscurilor, modificările prețurilor angro ale energiei electrice îi pot expune financiar la riscuri și, în caz de eșec, pot transfera costurile asupra consumatorilor și asupra altor utilizatori ai rețelei. Prin urmare, ar trebui să se asigure că furnizorii sunt acoperiți în mod corespunzător atunci când oferă contracte cu preț fix. O strategie adecvată de acoperire a riscului ar trebui să țină seama de accesul furnizorilor la propria producție și la capitalizarea acesteia, precum și de expunerea sa la modificările prețurilor de pe piața angro.
- (46) Consumatorii ar trebui să aibă posibilitatea de a alege furnizorul care le oferă prețul și serviciul cel mai potrivit nevoilor lor. Progresele înregistrate în ceea ce privește tehnologia contorizării și a subcontorizării, la care se adaugă tehnologia informației și comunicațiilor, au făcut ca, în prezent, să fie posibilă existența, din punct de vedere tehnic, a mai multor furnizori pentru un singur sediu. Dacă doresc, consumatorii ar trebui să poată utiliza aceste posibilități pentru a alege un furnizor separat, în special în ceea ce privește energia electrică, pentru a alimenta aparate precum pompele de căldură sau vehiculele electrice cu un consum extrem de ridicat sau care au, de asemenea, capacitatea de a-și transfera automat consumul de energie electrică ca răspuns la semnalele de preț. În plus, cu ajutorul unor dispozitive de contorizare dedicate cu reacție rapidă care sunt atașate sau încorporate în aparate cu sarcini flexibile și controlabile, clienții finali pot participa la alte scheme de răspuns al părții de consum bazate pe stimulente care oferă servicii de flexibilitate pe piața energiei electrice, precum și operatorilor de sistem de transport și operatorilor de sistem de distribuție. În general, astfel de măsuri ar trebui să contribuie la utilizarea sporită a răspunsului părții de consum și la capacitatea consumatorilor, permițându-le acestora din urmă un control mai mare asupra consumului de energie și asupra facturilor lor și oferind totodată sistemului energetic o flexibilitate suplimentară pentru a face față fluctuațiilor cererii și ofertei.
- (47) Ca urmare a complexității tot mai mari a ofertelor de energie și a diferitelor practici de comercializare, consumatorii întâmpină adesea dificultăți în a înțelege pe deplin la ce se angajează. În speță, există o lipsă de claritate cu privire la modul în care sunt stabilite prețurile, la condițiile de reînnoire a contractului, la consecințele rezilierii unui contract sau la motivele modificării condițiilor de către furnizor. Prin urmare, informațiile-cheie privind ofertele în materie de energie ar trebui să fie furnizate consumatorilor de către furnizorii sau participanții la piață implicați în agregare într-un mod succint și ușor de înțeles, înainte de semnarea contractului.
- (48) Pentru a asigura continuitatea aprovizionării consumatorilor în cazul în care furnizorul nu își îndeplinește obligațiile, statele membre ar trebui să fie obligate să desemneze furnizori de ultimă instanță care să poată fi tratați ca furnizori de servicii universale. Furnizorii respectivi ar putea fi departamentul de vânzări al unei întreprinderi integrate vertical care îndeplinește, de asemenea, funcții de distribuție, cu condiția să îndeplinească cerințele de separare prevăzute la articolul 35 din Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului. Totuși, acest lucru nu implică o obligație a statelor membre de a furniza la un anumit preț minim fix.

- (49) Partajarea energiei poate crea reziliență în ceea ce privește efectele prețurilor ridicate și volatile de pe piața angro asupra facturilor la energie ale consumatorilor, capacitează un grup mai larg de consumatori care altfel nu au opțiunea de a deveni clienți activi din cauza constrângerilor financiare sau spațiale, cum ar fi consumatorii vulnerabili și cei afectați de sărăcia energetică, și duce la o utilizare sporită a energiei din surse regenerabile prin mobilizarea unor investiții suplimentare de capital privat și prin diversificarea căilor de remunerare. Prin integrarea semnalelor de preț și a instalațiilor de stocare adecvate, partajarea energiei electrice poate contribui la punerea bazelor pentru valorificarea potențialului de flexibilitate al consumatorilor mai mici.
- (50) Clienții activi care dețin, concesionează sau închiriază o instalație de stocare sau de producere ar trebui să aibă dreptul de a partaja producția excedentară și de a permite altor consumatori să devină activi sau să partajeze energia din surse regenerabile generată sau stocată de instalațiile deținute, concesionate sau închiriate în comun, fie direct, fie prin intermediul unui intermediar terț. Acordul de partajare a energiei fie se bazează pe un acord contractual privat între clienți activi, fie este organizat prin intermediul unei entități juridice. O entitate juridică care încorporează criteriile unei comunități de energie din surse regenerabile, astfel cum este definită în Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului, sau ale unei comunități de energie a cetățenilor, astfel cum este definită în Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului, poate partaja cu membrii săi energia electrică generată de instalațiile pe care le dețin integral. Cadrul de protecție și capacitate pentru partajarea energiei ar trebui să acorde o atenție deosebită consumatorilor vulnerabili și celor afectați de sărăcia energetică.
- (51) Partajarea energiei transpune în practică consumul colectiv de energie electrică autoprodusă sau stocată, introdusă în rețea de mai mulți clienți activi care acționează în comun. Statele membre ar trebui să instituie infrastructura informatică adecvată pentru a permite corelarea administrativă a consumului, într-un anumit interval de timp, cu energia din surse regenerabile autoprodusă sau stocată, în scopul calculării componentei energetice a facturii la energie. Producția provenită de la aceste instalații ar trebui să fie distribuită între profilurile de sarcină agregate ale consumatorilor, pe baza unor metode de calcul statice, variabile sau dinamice, care pot fi predefinite sau convenite de către clienții activi.
- (52) Consumatorii vulnerabili ar trebui să fie protejați în mod adecvat împotriva debranșărilor de la alimentarea cu energie electrică și, de asemenea, nu ar trebui să fie puși în situația de a fi forțați să se deconecteze. Rolul furnizorilor și al tuturor autorităților naționale relevante în identificarea măsurilor adecvate, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, care ar trebui să fie puse la dispoziția consumatorilor vulnerabili pentru a-și gestiona consumul de energie și costurile, rămâne esențial, inclusiv prin intermediul unei cooperări strânse cu sistemele de securitate socială.
- (53) Intervențiile publice în stabilirea prețurilor de furnizare a energiei electrice constituie, în principiu, o măsură care denaturează piața. Prin urmare, astfel de intervenții pot fi efectuate numai cu titlu de obligații de serviciu public și sunt supuse unor condiții specifice. În temeiul acestei directive, este posibil să se stabilească prețuri reglementate pentru gospodăriile vulnerabile și cele afectate de sărăcia energetică, inclusiv sub nivelul costurilor, și, ca măsură de tranziție, pentru gospodării și microîntreprinderi. În perioade de criză, în care prețurile angro și cu amănuntul ale energiei electrice cresc semnificativ, iar acest lucru are un impact negativ asupra economiei în general, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a extinde temporar aplicarea prețurilor reglementate și la IMM-uri. Statele membre ar trebui să aibă posibilitatea ca, atât pentru gospodării, cât și pentru IMM-uri, să stabilească prețuri reglementate sub nivelul costurilor, atât timp cât acest lucru nu creează distorsiuni între furnizori, iar furnizorii sunt

compensați pentru costurile de furnizare sub nivelul costurilor. Cu toate acestea, trebuie să se garanteze că o astfel de reglementare a prețurilor este direcționată și că ea nu creează stimulente pentru creșterea consumului. Prin urmare, o astfel de reglementare a prețurilor ar trebui să fie limitată la 80 % din consumul mediu al gospodăriilor și la 70 % din consumul din anul precedent pentru IMM-uri. Comisia ar trebui să identifice momentul în care există o astfel de criză a prețurilor la energia electrică și, prin urmare, momentul în care această posibilitate devine aplicabilă. Comisia ar trebui, de asemenea, să precizeze valabilitatea acestei identificări, în cursul căreia se aplică prelungirea temporară a prețurilor reglementate, fapt care poate dura până la un an. În măsura în care oricare dintre măsurile prevăzute de prezentul regulament constituie ajutor de stat, dispozițiile referitoare la astfel de măsuri nu aduc atingere aplicării articolelor 107 și 108 din TFUE.

- (54) Măsurile prevăzute de prezentul regulament nu aduc atingere nici aplicării Directivei 2014/65/UE, a Regulamentului (UE) 2016/1011 sau a Regulamentului (UE) 648/2012.
- (55) Regulamentul (UE) 2019/942 al Parlamentului European și al Consiliului, Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului, Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului și Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului ar trebui modificate în consecință.
- (56) Întrucât obiectivele prezentului regulament nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre, dar pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la respectivul articol, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea acestor obiective,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Modificări la Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică

Regulamentul (UE) 2019/943 se modifică după cum urmează:

1. Articolul 1 se modifică după cum urmează:

[a] litera (b) se înlocuiește cu următorul text:

„(b) stabilirea unor principii fundamentale pentru buna funcționare a piețelor integrate de energie electrică, care să asigure accesul nediscriminatoriu la piață al tuturor furnizorilor de resurse și clienților de energie electrică, să permită dezvoltarea piețelor la termen ale energiei electrice pentru a permite furnizorilor și consumatorilor să se acopere sau să se protejeze împotriva riscului de volatilitate viitoare a prețurilor la energia electrică, să capaciteze consumatorii, să asigure competitivitatea pe piața mondială, să sporească flexibilitatea prin răspunsul părții de consum, stocarea energiei și alte soluții de flexibilitate în materie de combustibili nefosili, să asigure eficiența energetică, să faciliteze agregarea cererii și a ofertei distribuite, precum și care să permită integrarea pieței și a sectorului și remunerarea bazată pe piață a energiei electrice produse din surse regenerabile;”

[b] se adaugă următoarea literă:

„(e) sprijinirea investițiilor pe termen lung în producerea de energie din surse regenerabile și reducerea dependenței facturilor la energie ale consumatorilor de fluctuațiile prețurilor de pe piața energiei electrice pe termen scurt, în special de prețurile combustibililor fosili pe termen mediu și lung.”.

2. La articolul 2 se adaugă următoarele puncte:

„(72) «oră de vârf» înseamnă ora cu cel mai mare consum de energie electrică, combinată cu un nivel scăzut de energie electrică produsă din surse de energie regenerabile, ținând seama de schimburile interzonale;

- (73) «reducere a vârfurilor de sarcină» înseamnă capacitatea participanților la piață de a reduce consumul de energie electrică în orele de vârf stabilite de operatorul de sistem de transport;
- (74) «produs de reducere a vârfurilor de sarcină» înseamnă un produs bazat pe piață, prin care participanții la piață pot oferi operatorilor de sistem de transport o reducere a vârfurilor de sarcină;
- (75) «hub virtual» înseamnă o regiune nefizică care acoperă mai multe zone de ofertare, pentru care se stabilește un indice al prețului prin aplicarea unei metodologii;
- (76) «contract bidirecțional pentru diferență» înseamnă un contract semnat între un operator al unei instalații de producere a energiei electrice și o contraparte, de obicei o entitate publică, care asigură atât o protecție a remunerației minime, cât și o limitare a remunerației în exces; contractul este conceput pentru a menține stimulentele pentru ca instalația de producere să funcționeze și să participe în mod eficient pe piețele energiei electrice și respectă principiile prevăzute la articolul 4 alineatele (2) și (3), primul și al treilea paragraf, din Directiva (UE) 2018/2001;
- (77) «contract de achiziție de energie electrică» sau «PPA» înseamnă un contract în temeiul căruia o persoană fizică sau juridică acceptă să achiziționeze energie electrică de la un producător de energie electrică, pe baza pieței;
- (78) «venit de pe piață» înseamnă venitul realizat, pe care un producător de energie electrică îl primește în schimbul vânzării și livrării de energie electrică în Uniune, indiferent de forma contractuală în care are loc schimbul respectiv, excluzând orice sprijin acordat de statele membre;
- (79) «dispozitiv de contorizare dedicat» înseamnă un dispozitiv atașat sau încorporat într-un activ, care vinde servicii de răspuns al părții de consum sau servicii de flexibilitate pe piața energiei electrice sau operatorilor de sistem de transport și operatorilor de sistem de distribuție;
- (80) «flexibilitate» înseamnă capacitatea unui sistem energetic de a se adapta la variabilitatea modelelor de producție și de consum și la disponibilitatea rețelei, în intervalele de timp relevante ale pieței.”.

3. Articolul 7 se modifică după cum urmează:

[a] alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1). Operatorii de sistem de transport și OPEED, sau o entitate desemnată de aceștia, organizează în comun gestionarea piețelor integrate pentru ziua următoare și a piețelor intrazilnice în conformitate cu Regulamentul (UE) 2015/1222. Operatorii de sistem de transport și OPEED cooperează la nivelul

Uniunii sau, dacă este necesar, la nivel regional, cu scopul de a maximiza eficiența și eficacitatea tranzacționării pentru ziua următoare și a tranzacționării intrazilnice a energiei electrice în Uniune. Această obligație de cooperare nu aduce atingere aplicării dreptului Uniunii în materie de concurență. În exercitarea funcțiilor pe care le dețin în materie de tranzacționare a energiei electrice, operatorii de sistem de transport și OPEED sunt supuși supravegherii reglementare de către autoritățile de reglementare în temeiul articolului 59 din Directiva (UE) 2019/944 și de către ACER în temeiul articolelor 4 și 8 din Regulamentul (UE) 2019/942.”;

[b] alineatul (2) se modifică după cum urmează:

(i) litera (c) se înlocuiește cu următorul text:

„(c) maximizează posibilitățile tuturor participanților la piață de a participa la tranzacționarea interzonală și intrazonală în mod nediscriminatoriu și cât mai aproape posibil de timpul real, în cadrul tuturor zonelor de ofertare;”;

(ii) se introduce următoarea literă (ca):

„(ca) să fie organizate astfel încât să se asigure partajarea lichidității între toate OPEED-urile, atât pentru tranzacționarea interzonală, cât și pentru tranzacționarea intrazonală;”.

4. Se introduc următoarele articole 7a și 7b:

„Articolul 7a

Produs de reducere a vârfurilor de sarcină

1. Fără a aduce atingere articolului 40 alineatele (5) și (6) din Directiva privind energia electrică, operatorii de sistem de transport pot achiziționa produse de reducere a vârfurilor de sarcină pentru a obține o reducere a cererii de energie electrică în timpul orelor de vârf.
2. Operatorii de sistem de transport care doresc să achiziționeze un produs de reducere a vârfurilor de sarcină prezintă autorității de reglementare din statul membru în cauză o propunere care stabilește dimensionarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină și condițiile pentru achiziționarea acestuia. Propunerea operatorilor de sistem de transport trebuie să respecte următoarele cerințe:
 - (a) dimensionarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină trebuie să se bazeze pe o analiză a necesității unui serviciu suplimentar pentru a garanta securitatea aprovizionării. Analiza ține seama de un standard de fiabilitate sau de criterii obiective și transparente de stabilitate a rețelei, aprobate de autoritatea de reglementare. Dimensionarea ține seama de previziunile privind cererea, de previziunile privind energia electrică produsă din surse regenerabile de energie și de previziunile privind alte surse de flexibilitate din

cadrul sistemului. Dimensionarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină este limitată pentru a se asigura că beneficiile preconizate ale produsului nu depășesc costurile estimate;

- (b) achiziționarea unui produs de reducere a vârfurilor de sarcină se bazează pe criterii obiective, transparente și nediscriminatorii și se limitează la răspunsul părții de consum;
 - (c) achiziționarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină are loc prin intermediul unei proceduri de ofertare concurențiale, selecția bazându-se pe costul cel mai scăzut al îndeplinirii unor criterii tehnice și de mediu predefinite;
 - (d) contractele pentru un produs de reducere a vârfurilor de sarcină nu se încheie cu mai mult de două zile înainte de activarea acestuia, iar perioada de contractare nu depășește o zi;
 - (e) activarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină nu trebuie să reducă capacitatea interzonală;
 - (f) activarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină are loc după închiderea pieței pentru ziua următoare și înainte de începerea pieței de echilibrare;
 - (g) produsul de reducere a vârfurilor de sarcină nu trebuie să implice o primă generare situată în spatele punctului de contorizare.
3. Reducerea efectivă a consumului care rezultă din activarea unui produs de reducere a vârfurilor de sarcină se măsoară în raport cu o valoare de referință, reflectând consumul de energie electrică preconizat fără activarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină. Operatorii de sistem de transport elaborează o metodologie de referință în consultare cu participanții la piață, pe care o transmit autorității de reglementare.
4. Autoritățile de reglementare aprobă propunerea operatorilor de sistem de transport care doresc să achiziționeze un produs de reducere a vârfurilor de sarcină și metodologia de referință prezentată în conformitate cu alineatele (2) și (3) sau solicită operatorilor de sistem de transport să modifice propunerea în cazul în care aceasta nu îndeplinește cerințele prevăzute la alineatele respective.

Articolul 7b

Dispozitiv de contorizare dedicat

- 1. „Statele membre permit operatorilor de sistem de transport și operatorilor de sistem de distribuție să utilizeze date provenite de la dispozitive de contorizare dedicate pentru a asigura observabilitatea și decontarea serviciilor de răspuns al părții de consum și a serviciilor de flexibilitate, inclusiv cele provenite din sistemele de stocare.
- 2. Statele membre stabilesc cerințe pentru un proces specific de validare a datelor dispozitivelor de contorizare dedicate pentru a verifica și a asigura calitatea datelor respective.”.

5. Articolul 8 se modifică după cum urmează:

- (a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„OPEED permit participanților la piață să tranzacționeze energie cât mai aproape posibil de timpul real, și cel puțin până la ora de închidere a porții pieței intrazilnice interzonale. Până la 1 ianuarie 2028, ora de închidere a porții pieței intrazilnice interzonale este cu cel puțin 30 de minute înainte de ora reală.”;

(b) alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„OPEED furnizează produse pentru tranzacționare pe piețele pentru ziua următoare și pe piețele intrazilnice care să fie de dimensiuni suficient de mici, dimensiunea ofertei minime fiind de 100 kW sau mai puțin, pentru a permite participarea eficace a răspunsului părții de consum, a stocării energiei și a surselor regenerabile de energie la scară mică, inclusiv participarea directă a clienților.”.

[6] Articolul 9 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 9

Piețele la termen

1. Până la 1 decembrie 2024, ENTSO pentru energie electrică prezintă ACER, după consultarea cu ESMA, o propunere de instituire a unor huburi virtuale regionale pentru piața la termen. Propunerea:
 - (a) definește domeniul geografic de aplicare al huburilor virtuale pentru piața la termen, inclusiv zonele de ofertare care constituie huburi, cu scopul de a maximiza corelarea dintre prețurile de referință și prețurile zonelor de ofertare care constituie huburi virtuale;
 - (b) include o metodologie de calculare a prețurilor de referință pentru huburile virtuale pentru piața la termen, cu scopul de a maximiza corelările dintre prețul de referință și prețurile zonelor de ofertare care constituie un hub virtual; o astfel de metodologie se aplică tuturor huburilor virtuale și se bazează pe criterii obiective predefinite;
 - (c) include o definiție a drepturilor de transport financiar pe termen lung dinspre zonele de ofertare către huburile virtuale pentru piața la termen;
 - (d) maximizează oportunitățile de tranzacționare pentru produsele de acoperire a riscului care fac referire la huburile virtuale pentru piața la termen, precum și pentru drepturile de transport pe termen lung dinspre zonele de ofertare către huburile virtuale.
2. În termen de șase luni de la primirea propunerii privind instituirea de huburi virtuale regionale pentru piața la termen, ACER o evaluează și o aprobă, sau o modifică. În acest din urmă caz, ACER consultă ENTSO pentru energie electrică înainte de a adopta modificările. Propunerea adoptată se publică pe site-ul web al ACER.
3. Platforma unică de alocare, instituită în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/1719, are forma juridică menționată în anexa II la Directiva (UE) 2017/1132 a Parlamentului European și a Consiliului.

4. Platforma unică de alocare:

- (a) permite tranzacționarea de drepturi de transport pe termen lung între fiecare zonă de ofertare și hubul virtual; în cazul în care o zonă de ofertare nu face parte dintr-un hub virtual, aceasta poate emite drepturi financiare de transport pe termen lung către un hub virtual sau către alte zone de ofertare care fac parte din aceeași regiune de calcul al capacităților;
- (b) alocă o capacitate interzonală pe termen lung într-un mod regulat și transparent, bazat pe piață și nediscriminatoriu; frecvența alocării capacității interzonale pe termen lung sprijină funcționarea eficientă a pieței la termen;
- (c) permite tranzacționarea drepturilor financiare de transport care să permită titularilor acestor drepturi financiare de transport să elimine expunerea la marje de preț pozitive și negative și cu scadențe frecvente de până la cel puțin trei ani înainte.

5. În cazul în care o autoritate de reglementare consideră că nu există suficiente oportunități de acoperire a riscului pentru participanții la piață și după consultarea autorităților competente relevante din domeniul piețelor financiare în cazul în care piețele la termen se referă la instrumente financiare, astfel cum sunt definite la articolul 4 alineatul (1) punctul (15), aceasta poate solicita burselor de energie sau operatorilor de sistem de transport să pună în aplicare măsuri suplimentare, cum ar fi activitățile de formare a pieței, pentru a îmbunătăți lichiditatea pieței la termen. Sub rezerva respectării dreptului Uniunii în materie de concurență, precum și a Directivei (UE) 2014/65 și a Regulamentelor (UE) 648/2012 și (UE) 600/2014, operatorii pieței sunt liberi să dezvolte produse de acoperire a riscului la termen, inclusiv produse de acoperire a riscului pe termen lung, pentru a oferi participanților la piață, inclusiv proprietarilor de instalații de producere a energiei electrice care utilizează surse de energie regenerabile, posibilitățile adecvate de acoperire a riscurilor financiare rezultate din fluctuațiile prețurilor. Statele membre nu impun cerința ca astfel de activități de acoperire a riscului să se limiteze la tranzacțiile din interiorul unui stat membru sau al unei zone de ofertare.”;

7. Articolul 18 se modifică după cum urmează:

[a] alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) Metodologiile de calculare a tarifelor reflectă costurile fixe ale operatorilor de sistem de transport și ale operatorilor de sistem de distribuție și iau în considerare atât cheltuielile de capital, cât și cheltuielile operaționale, pentru a oferi stimulente adecvate operatorilor de sistem de transport și operatorilor de sistem de distribuție, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, inclusiv investiții anticipative, pentru a spori eficiența, inclusiv eficiența energetică, pentru a încuraja integrarea pieței și siguranța alimentării, pentru a sprijini utilizarea serviciilor de flexibilitate, investițiile eficiente, inclusiv soluțiile de optimizare a rețelei existente și de facilitare a răspunsului părții de consum și a activităților de cercetare conexe, precum și pentru a facilita inovarea în interesul consumatorilor în domenii precum digitalizarea, serviciile de flexibilitate și interconectarea”;

[b] alineatul (8) se înlocuiește cu următorul text:

„(8) Metodologiile de stabilire a tarifelor de transport și de distribuție stimulează operatorii de sistem de transport și operatorii de sistem de distribuție să-și exploateze și să-și dezvolte rețelele în cel mai eficient mod din punct de vedere al costurilor, inclusiv prin achiziționarea de servicii. În acest scop, autoritățile de reglementare recunosc costurile relevante ca fiind eligibile și includ aceste costuri în tarifele de transport și de distribuție și introduc obiective de performanță pentru a stimula operatorii de sistem de transport și operatorii de sistem de distribuție să sporească gradul de eficiență în rețelele lor, inclusiv prin eficiență energetică, utilizarea serviciilor de flexibilitate și dezvoltarea rețelelor inteligente și a sistemelor de contorizare inteligentă.”

[c] la alineatul (9), litera (f) se înlocuiește cu următorul text:

„(f) metodele pentru a asigura transparența în ceea ce privește stabilirea și structura tarifelor, inclusiv investițiile anticipative;”;

[d] la alineatul (9) se adaugă următoarea literă (i):

„(i) stimulente pentru investiții eficiente în rețele, inclusiv în ceea ce privește resursele de flexibilitate și acordurile flexibile de racordare.”.

[8] La articolul 19, alineatul (2) se modifică după cum urmează:

[a] litera (b) se înlocuiește cu următorul text:

„(b) menținerea sau creșterea capacităților interzonale prin optimizarea utilizării interconexiunilor existente cu ajutorul unor măsuri coordonate de remediere, dacă este cazul, sau acoperirea costurilor generate de investițiile în rețea relevante pentru reducerea congestiunii la nivelul interconexiunilor; sau”

[b] se adaugă următoarea literă (c):

„(c) compensarea operatorilor de centrale offshore de producere a energiei dintr-o zonă de ofertare offshore dacă accesul la piețele interconectate a fost redus astfel încât unul sau mai mulți operatori de sistem de transport nu au pus la dispoziție suficientă capacitate pe interconexiune sau pe elementele critice ale rețelei, fapt care afectează capacitatea interconexiunii, ceea ce face ca operatorul centralei offshore să nu își poată exporta capacitatea de producție de energie electrică pe piață.”.

[9] Se introduce următorul capitol IIIa:

„Capitolul IIIa

Stimulente specifice pentru investiții, în vederea atingerii obiectivelor de decarbonizare ale Uniunii

Articolul 19a

Contractele de achiziționare de energie electrică

1. Statele membre facilitează contractele de achiziție de energie electrică („PPA”) în vederea atingerii obiectivelor stabilite în planul lor național integrat privind energia și clima în ceea ce privește dimensiunea de decarbonizare menționată la articolul 4 litera (a) din Regulamentul (UE) 2018/1999, menținând în același timp competitivitatea și lichiditatea piețelor energiei electrice.
2. Statele membre se asigură că există instrumente precum sistemele de garantare la prețul pieței, menite să reducă riscurile financiare asociate neplății către beneficiar în cadrul PPA-urilor, care sunt accesibile clienților care se confruntă cu obstacole la intrarea pe piața PPA-urilor și care nu au dificultăți financiare, în conformitate cu articolele 107 și 108 din TFUE. În acest scop, statele membre țin seama de instrumentele de la nivelul Uniunii. Statele membre stabilesc categoriile de clienți vizate de aceste instrumente, aplicând criterii nediscriminatorii.
3. O schemă de garantare a PPA-urilor susținută de stat include dispoziții pentru a evita scăderea lichidității pe piețele energiei electrice și nu oferă sprijin pentru achiziționarea de energie electrică produsă pe bază de combustibili fosili.
4. La conceperea schemelor de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile, statele membre permit participarea proiectelor care rezervă o parte din energia electrică spre vânzare prin intermediul unui PPA sau al altor acorduri bazate pe piață și care depun eforturi pentru a utiliza criterii de evaluare pentru a stimula accesul la piața PPA pentru clienții care se confruntă cu obstacole la intrare. În speță, astfel de criterii de evaluare pot acorda prioritate ofertanților care prezintă un PPA semnat sau un angajament de semnare a unui PPA pentru o parte din generarea proiectului de la unul sau mai mulți cumpărători potențiali care se confruntă cu obstacole la intrarea pe piața PPA.
5. PPA-urile precizează zona de ofertare de livrare și responsabilitatea pentru asigurarea drepturilor de transport interzonal în cazul unei modificări a zonei de ofertare în conformitate cu articolul 14.
6. PPA-urile precizează condițiile în care clienții și producătorii se pot retrage din PPA-uri, cum ar fi taxele de retragere și perioadele de preaviz aplicabile, în conformitate cu legislația Uniunii în materie de concurență.

Articolul 19b

Scheme de sprijinire directă a prețurilor pentru noi investiții în producerea de energie

1. Schemele de sprijinire directă a prețurilor pentru noile investiții în producerea de energie electrică din sursele enumerate la alineatul (2) iau forma unui contract bidirecțional pentru diferență. Noile investiții în producerea de energie electrică includ investiții în noi instalații de producere a energiei electrice, investiții care vizează re tehnologizarea instalațiilor de

producere a energiei electrice existente, investiții care vizează extinderea instalațiilor de producere a energiei electrice existente sau prelungirea duratei de viață a acestora.

2. Alineatul (1) se aplică noilor investiții în producerea de energie electrică din următoarele surse:
 - (a) energie eoliană;
 - (b) energie solară;
 - (c) energie geotermală;
 - (d) energie hidroelectrică fără rezervor;
 - (e) energie nucleară;
3. Schemele de sprijinire directă a prețurilor sub formă de contracte bilaterale pentru diferență:
 - (a) sunt concepute astfel încât veniturile colectate atunci când prețul pieței este mai mare decât prețul de exercitare să fie distribuite tuturor consumatorilor finali de energie electrică pe baza cotei lor din consumul total (același cost / rambursare per MWh consumat);
 - (b) garantează că distribuția veniturilor către consumatorii finali de energie electrică este concepută astfel încât să nu elimine stimulentele consumatorilor de a-și reduce consumul sau de a-l transfera către perioade în care prețurile energiei electrice sunt scăzute, precum și să nu submineze concurența dintre furnizorii de energie electrică.

Articolul 19c

Evaluarea nevoilor de flexibilitate

1. Până la 1 ianuarie 2025 și, ulterior, o dată la doi ani, autoritatea de reglementare a fiecărui stat membru evaluează și întocmește un raport privind nevoia de flexibilitate în sistemul energetic pentru o perioadă de cel puțin 5 ani, având în vedere necesitatea de a realiza siguranța aprovizionării în mod eficient din punctul de vedere al costurilor și de a decarboniza sistemul energetic, ținând seama de integrarea diferitelor sectoare. Raportul se bazează pe datele și analizele furnizate de operatorii de sistem de transport și de operatorii de sistem de distribuție din statul membru respectiv în temeiul alineatului (2) și utilizează metodologia prevăzută la alineatul (3).
2. Raportul include o evaluare a nevoii de flexibilitate pentru a integra energia electrică produsă din surse regenerabile în sistemul energetic și ia în considerare, în special, potențialul flexibilității în materie de combustibili nefosili, cum ar fi răspunsul părții de consum și stocarea, pentru a răspunde acestei nevoi, atât la nivelul transportului, cât și la nivelul distribuției. Raportul face distincție între nevoile de flexibilitate sezoniere, zilnice și orare.
3. Operatorii de sistem de transport și operatorii de sistem de distribuție din fiecare stat membru furnizează autorității de reglementare datele și analizele necesare pentru pregătirea raportului menționat la alineatul (1).
4. ENTSO pentru energie electrică și entitatea OSD UE coordonează operatorii de sistem de transport și operatorii de sistem de distribuție în ceea ce privește datele și analizele care trebuie furnizate în conformitate cu alineatul (2). În special, aceștia:

- (a) definesc tipul de date și formatul pe care operatorii de sistem de transport și operatorii de sistem de distribuție trebuie să le furnizeze autorităților de reglementare;
 - (b) elaborează o metodologie pentru analiza de către operatorii de sistem de transport și operatorii de sistem de distribuție a nevoilor de flexibilitate, ținând seama cel puțin de toate sursele de flexibilitate existente și de investițiile planificate la nivel de interconectare, transport și distribuție, precum și de necesitatea decarbonizării sistemului energetic.
5. ENTSO pentru energie electrică și entitatea OSD UE cooperează îndeaproape în ceea ce privește coordonarea operatorilor de sistem de transport și a operatorilor de sistem de distribuție.
 6. Până la 1 martie 2024, ENTSO pentru energie electrică și entitatea OSD UE prezintă în comun ACER o propunere privind tipul de date și formatul care trebuie transmise autorităților de reglementare, precum și metodologia menționată la alineatul (3). În termen de trei luni de la primirea propunerii, ACER fie aprobă propunerea, fie o modifică. În acest din urmă caz, ACER se consultă cu ENTSO pentru energie electrică înainte de a adopta modificările. Propunerea adoptată se publică pe site-ul web al ACER.
 7. Autoritățile de reglementare transmit ACER rapoartele menționate la alineatul (1) și le publică. În termen de 12 luni de la primirea rapoartelor, ACER emite un raport în care le analizează și oferă recomandări cu privire la aspecte de interes transfrontalier referitoare la constatările autorităților de reglementare.

Articolul 19d

Obiectiv național orientativ privind răspunsul părții de consum și stocarea

Pe baza raportului autorității de reglementare în temeiul articolului 19c alineatul (1), fiecare stat membru definește un obiectiv național orientativ privind răspunsul părții de consum și stocarea. Acest obiectiv național orientativ se reflectă, de asemenea, în planurile naționale integrate privind energia și clima ale statelor membre în ceea ce privește dimensiunea „Piața internă a energiei” în conformitate cu articolele 3, 4 și 7 din Regulamentul (UE) 2018/1999 și în rapoartele intermediare bienale integrate ale acestora, în conformitate cu articolul 17 din Regulamentul (UE) 2018/1999.

Articolul 19e

Scheme de sprijinire a flexibilității

1. Statele membre care aplică un mecanism de asigurare a capacității în conformitate cu articolul 21 iau în considerare promovarea participării flexibilității în materie de combustibili nefosili, cum ar fi răspunsul părții de consum și stocarea, prin introducerea în proiectarea mecanismului de asigurare a capacității a unor criterii sau caracteristici suplimentare.
2. În cazul în care măsurile introduse în conformitate cu alineatul (1) pentru a promova participarea flexibilității în materie de combustibili nefosili, cum ar fi răspunsul părții de consum și stocarea în mecanisme de asigurare a capacității, sunt insuficiente pentru a răspunde

nevoilor de flexibilitate identificate în conformitate cu articolul 19d, statele membre pot aplica scheme de sprijinire a flexibilității care constau în plăți pentru capacitatea disponibilă de flexibilitate în materie de combustibili nefosili, cum ar fi răspunsul părții de consum și stocarea.

3. Statele membre care nu aplică un mecanism de asigurare a capacității pot aplica scheme de sprijinire a flexibilității care constau în plăți pentru capacitatea disponibilă de flexibilitate în materie de combustibili nefosili, cum ar fi răspunsul părții de consum și stocarea.

Articolul 19f

Principii de concepere a schemelor de sprijinire a flexibilității

Schema de sprijinire a flexibilității pentru flexibilitatea în materie de combustibili nefosili, cum ar fi răspunsul părții de consum și stocarea, aplicată de statele membre în conformitate cu articolul 19e alineatele (2) și (3):

- (a) nu depășește ceea ce este necesar pentru a răspunde nevoilor de flexibilitate identificate într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor;
- (b) se limitează la noi investiții în flexibilitatea în materie de combustibili nefosili, cum ar fi răspunsul părții de consum și stocarea;
- (c) nu trebuie să implice pornirea producției bazată pe combustibili fosili situată în spatele punctului de contorizare;
- (d) selectează furnizorii de capacitate prin intermediul unui proces deschis, transparent, concurențial, nediscriminatoriu și eficient din punctul de vedere al costurilor;
- (e) previne denaturările nejustificate în ceea ce privește funcționarea eficientă a piețelor energiei electrice, inclusiv menținerea unor stimulente operaționale eficiente și a semnalelor de preț, precum și a expunerii la variația prețurilor și la riscul de piață;
- (f) oferă stimulente pentru integrarea pe piața energiei electrice într-un mod bazat pe piață și care să răspundă cerințelor pieței, evitând, în același timp, denaturările inutile ale piețelor energiei electrice, precum și luând în considerare posibilele costuri de integrare în sistem și stabilitatea rețelei;
- (g) stabilește un nivel minim de participare pe piață în ceea ce privește energia activată, care țină seama de particularitățile tehnice ale stocării și ale răspunsului părții de consum;
- (h) aplică sancțiuni adecvate furnizorilor de capacitate care nu respectă nivelul minim de participare pe piață menționat la litera (g) sau care nu urmează stimulente operaționale eficiente și semnale de preț;
- (i) este deschisă participării transfrontaliere.”.

10. La articolul 37 alineatul (1), litera (a) se înlocuiește cu următorul text:

„(a) efectuarea calculului coordonat al capacităților în conformitate cu metodologiile elaborate în temeiul orientărilor privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung, al orientărilor privind

mecanismul de alocare a capacităților și gestionarea congestiilor, precum și al orientărilor privind echilibrarea energiei electrice adoptate în temeiul articolului 18 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 714/2009;”.

11. Articolul 50 se modifică după cum urmează:

(a) se adaugă următorul alineat (4a):

„(4a) Operatorii de sistem de transport publică în mod clar și transparent informații privind capacitatea existentă de a efectua noi racordări în zonele lor de operare respective, inclusiv în zonele congestionate în cazul în care pot fi instalate racorduri flexibile de stocare a energiei, și actualizează aceste informații în mod regulat, cel puțin trimestrial.

Operatorii de sistem de transport furnizează, de asemenea, informații clare și transparente utilizatorilor de sistem cu privire la statutul și tratarea cererilor lor de racordare. Ei furnizează aceste informații în termen de trei luni de la data depunerii cererii.”;

(12) La articolul 57, se adaugă următorul alineat (3):

„(3) Operatorii de sistem de distribuție și operatorii de sistem de transport cooperează între ei pentru a publica informații privind capacitatea existentă de a efectua noi racordări în zonele lor de operare respective, în mod consecvent și oferind o vizibilitate suficient de detaliată dezvoltatorilor de noi proiecte energetice și altor potențiali utilizatori ai rețelei.”.

(13) La articolul 59 alineatul (1), litera (b) se înlocuiește cu următorul text:

„(b) norme privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor în temeiul articolului 6 din Directiva (UE) 2019/944, precum și al articolelor 7-10, al articolelor 13-17, al articolului 19 și al articolelor 35-37 din prezentul regulament, inclusiv norme privind metodologii și procese de calcul al capacităților pentru ziua următoare, intrazilnice și la termen, modele de rețea, configurația zonelor de ofertare, redispecerizarea și comercializarea în contrapartidă, algoritmi de tranzacționare, cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare și a piețelor intrazilnice, inclusiv posibilitatea de a fi exploatate de o entitate unică, fermitatea capacității interzonale alocate, distribuirea veniturilor din congestii, alocarea de drepturi financiare de transport pe termen lung de către platforma unică de alocare, acoperirea riscului în cazul transportului interzonal, proceduri de alocare, precum și recuperarea costurilor aferente alocării capacităților și gestionării congestiilor;”.

(14) Se adaugă următorul articol 69a:

„Articolul 69a

Interacțiunea cu legislația financiară a Uniunii

Nicio dispoziție din prezentul regulament nu derogă de la dispozițiile Directivei 2014/65/UE, ale Regulamentului (UE) 648/2012 și ale Regulamentului (UE) 600/2014 atunci când participanții la piață sau operatorii de piață se implică în activități legate de instrumente financiare, în special astfel cum sunt definite la articolul 4 alineatul (1) punctul 15 din Directiva 2014/65/UE.”.

15. În anexa I, punctul 1.2 se înlocuiește cu următorul text:

„1.2. Calculul coordonat al capacităților se efectuează pentru toate intervalele de timp de alocare.”.

Articolul 2

Modificări la Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică

Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică:

1. Articolul 2 se modifică după cum urmează:

(a) punctele 8 și 49 se înlocuiesc cu următorul text:

„8. «client activ» înseamnă un client final, sau un grup de clienți finali, care acționează împreună, care consumă sau stochează energie electrică produsă în spațiile pe care le deține situate în zone limitate sau care consumă sau stochează energie electrică autoprodusă sau partajată în alte zone situate în aceeași zonă de ofertare, sau care vinde energie electrică autoprodusă sau participă la programe de flexibilitate sau de eficiență energetică, cu condiția ca activitățile respective să nu constituie principala lor activitate comercială sau profesională.”;

„49. «serviciu de sistem care nu are ca scop stabilitatea frecvenței» înseamnă un serviciu utilizat de un operator de sistem de transport sau de un operator de sistem de distribuție pentru reglajul tensiunii în regim staționar, pentru injecții rapide de curent reactiv, pentru inerție pentru stabilitatea rețelei locale, pentru curentul de scurtcircuit, capacitatea de pornire cu surse proprii, capacitatea de funcționare în regim insularizat și reducerea vârfurilor de sarcină.”;

(b) se adaugă următoarele puncte:

15a. «contract de furnizare a energiei electrice pe durată determinată și cu prețuri fixe» înseamnă un contract de furnizare a energiei electrice încheiat între un furnizor și un client final care garantează aceleași condiții contractuale, inclusiv prețul, în timp ce, în cadrul unui contract cu prețuri fixe, acesta poate include un element flexibil cu, de exemplu, variații de preț în perioadele de vârf și în afara perioadelor de vârf;

10a. «partajare a energiei» înseamnă autoconsumul de către clienți activi de energie din surse regenerabile:

- (a) generată sau stocată în afara amplasamentului sau între amplasamente de către o instalație pe care o dețin, o concesionează sau o închiriază în întregime sau parțial; sau
- (b) al căror drept le-a fost transferat de către un alt client activ fie gratuit, fie la un anumit preț.

10b. «tranzacție *inter pares*» cu energie din surse regenerabile înseamnă tranzacție *inter pares* astfel cum este definită la articolul 2 punctul 18 din Directiva (UE) 2018/2001.

24a. «furnizor de ultimă instanță» înseamnă un furnizor care este desemnat de un stat membru să preia furnizarea de energie electrică către clienții unui furnizor care și-a încetat activitatea;”.

2. Articolul 4 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 4

Libertatea de a alege furnizorul

Statele membre se asigură că toți clienții sunt liberi să își aleagă furnizorul de la care achiziționează energie electrică. Statele membre se asigură că toți consumatorii au libertatea de a avea simultan mai multe contracte de furnizare a energiei electrice și că, în acest scop, consumatorii au dreptul de a avea mai mult de un punct de contorizare și de facturare acoperit de punctul unic de racordare pentru spațiul lor.”

3. Articolul 11 se modifică după cum urmează:

(a) titlul se înlocuiește cu următorul text:

„Dreptul la un contract de furnizare a energiei electrice pe durată determinată și cu prețuri fixe și la un contract de furnizare a energiei electrice cu prețuri dinamice”;

(b) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Statele membre garantează că cadrul național de reglementare le permite furnizorilor să ofere contracte de furnizare a energiei electrice pe durată determinată și cu prețuri fixe și contracte de furnizare a energiei electrice cu prețuri dinamice. Statele membre se asigură că consumatorii finali care dispun de un contor inteligent pot solicita încheierea unui contract de furnizare a energiei electrice cu prețuri dinamice și că toți consumatorii finali pot solicita încheierea unui contract de furnizare a energiei electrice pe durată determinată și cu prețuri fixe, cu o durată de cel puțin un an, cu cel puțin un furnizor și cu fiecare furnizor care are peste 200 000 de consumatori finali.”

(c) se introduce următorul alineat (1a):

„(1a). Înainte de încheierea sau prelungirea oricărui contract, clienții finali primesc un rezumat al principalelor condiții contractuale, într-un mod vizibil și într-un limbaj concis și simplu. Acest rezumat include cel puțin informații privind prețul total, promoțiile, serviciile suplimentare și reducerile, precum și drepturile menționate la articolul 10 alineatul (3) literele (a), (b), (d), (e) și (f). Comisia oferă orientări în acest sens.”

(d) alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) Statele membre garantează clienților finali primirea din partea furnizorilor a tuturor informațiilor referitoare la avantajele, costurile și riscurile pe care le prezintă contractele de furnizare a energiei electrice cu prețuri dinamice și garantează că furnizorii sunt obligați să furnizeze clienților finali informații în consecință, inclusiv cu privire la necesitatea de a avea instalat un contor de energie electrică adecvat. Autoritățile de reglementare monitorizează evoluțiile pieței, evaluează riscurile pe care le pot implica noile produse și servicii și iau măsuri în privința practicilor abuzive.”

4. Se introduc următoarele articole:

„Articolul 15a

Dreptul la partajarea energiei

1. Toate gospodăriile, întreprinderile mici și mijlocii și organismele publice au dreptul de a participa la partajarea energiei în calitate de clienți activi.
 - (a) Clienții activi au dreptul de a partaja energia din surse regenerabile între ei pe baza unor acorduri private sau prin intermediul unei entități juridice.
 - (b) Clienții activi pot utiliza o parte terță care deține sau gestionează instalarea, exploatarea, inclusiv contorizarea și întreținerea unei instalații de stocare sau de producere a energiei din surse regenerabile în scopul facilitării partajării energiei, fără ca partea terță respectivă să fie considerată un client activ.
 - (c) Statele membre se asigură că clienții activi care participă la partajarea energiei:
 - (d) au dreptul la compensarea energiei electrice partajate cu consumul lor total contorizat într-un interval de timp care nu depășește intervalul de decontare a dezechilibrului și fără a aduce atingere impozitelor, taxelor și tarifelor de rețea aplicabile;
 - (e) beneficiază de toate drepturile și obligațiile aferente consumatorilor în calitate de consumatori finali în temeiul prezentei directive, cu excepția cazului în care energia este partajată între gospodăriile cu o capacitate instalată de până la 10,8 kW și de până la 50 kW pentru blocurile de apartamente care utilizează acorduri de tranzacție *inter pares*;
 - (f) au acces la modele de contracte cu clauze și condiții echitabile și transparente pentru acordurile de tranzacție *inter pares* încheiate între gospodării, precum și pentru acordurile de concesiune, închiriere sau investiții în instalații de stocare și de producere a energiei din surse regenerabile în scopul partajării energiei; în cazul unor conflicte legate de astfel de acorduri, clienții finali au acces la soluționarea extrajudiciară a litigiilor în conformitate cu articolul 26;
 - (g) nu fac obiectul unui tratament inechitabil și discriminatoriu din partea participanților la piață sau a părților responsabile cu echilibrarea;
 - (h) sunt informați cu privire la posibilitatea de modificare a zonelor de ofertare în conformitate cu articolul 14 din Regulamentul (UE) 2019/943 și cu privire la faptul că dreptul de a partaja energie este limitat la una și aceeași zonă de ofertare.
 - (i) Statele membre se asigură că operatorii de sistem de transport sau operatorii de sistem de distribuție relevanți sau alte organisme desemnate:
 - (j) monitorizează, colectează, validează și comunică, cel puțin o dată pe lună, datele de contorizare referitoare la energia electrică partajată cu consumatorii finali și participanții la piață relevanți și în conformitate cu articolul 23;
 - (k) furnizează un punct de contact relevant pentru a înregistra acordurile de partajare a energiei, pentru a primi informații cu privire la punctele de contorizare relevante, schimbările de amplasare și de participare și, după caz, pentru a valida metodele de calcul în mod clar, transparent și în timp util.
2. Statele membre iau măsuri adecvate și nediscriminatorii pentru a se asigura că gospodăriile vulnerabile și cele afectate de sărăcia energetică pot avea acces la sistemele de partajare a energiei. Aceste măsuri pot include măsuri de sprijin financiar sau cote de alocare a producției.

„Articolul 18a

Gestionarea riscurilor prezentate de furnizori

1. Autoritățile naționale de reglementare se asigură că furnizorii dispun de strategii adecvate de acoperire a riscului, pe care le pun în aplicare pentru a limita riscul de modificare a furnizării angro de energie electrică la viabilitatea economică a contractelor lor cu clienții, menținând în același timp lichiditatea și semnalele de preț de pe piețele pe termen scurt.
 2. Strategiile de acoperire a riscului prezentate de furnizori pot include utilizarea contractelor de achiziție de energie electrică. În cazul în care există piețe suficient de dezvoltate pentru contractele de achiziție de energie electrică care permit o concurență efectivă, statele membre pot solicita ca o parte din expunerea la risc a furnizorilor la modificări ale prețurilor angro ale energiei electrice să fie acoperită utilizând contracte de achiziție de energie electrică pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie, corespunzătoare duratei expunerii lor la risc în ceea ce îi privește pe consumatori, sub rezerva respectării legislației Uniunii în materie de concurență.
 3. Statele membre depun eforturi pentru a asigura accesibilitatea produselor de acoperire a riscului pentru comunitățile de energie ale cetățenilor și pentru comunitățile de energie din surse regenerabile.”.
5. Se introduce următorul articol XX:

„Articolul 27a

Furnizorul de ultimă instanță

1. Statele membre desemnează furnizori de ultimă instanță cel puțin pentru clienții casnici. Furnizorii de ultimă instanță sunt numiți printr-o procedură echitabilă, deschisă, transparentă și nediscriminatorie.
2. Clienții finali care sunt transferați furnizorilor de ultimă instanță nu își pierd drepturile lor de clienți, în special drepturile prevăzute la articolele 4, 10, 11, 12, 14, 18 și 26.
3. Statele membre se asigură că furnizorii de ultimă instanță comunică cu promptitudine termenii și condițiile clienților transferați și asigură continuitatea deplină a serviciului pentru respectivii clienți timp de cel puțin 6 luni.
4. Statele membre se asigură că clienții finali primesc informații și sunt încurajați să treacă la o ofertă bazată pe piață.
5. Statele membre pot solicita furnizorului de ultimă instanță să furnizeze energie electrică consumatorilor casnici care nu primesc oferte bazate pe piață. În astfel de cazuri se aplică condițiile prevăzute la articolul 5.”

Articolul 28a

Protecția împotriva debranșărilor de la alimentarea cu energie electrică pentru clienții vulnerabili

Statele membre se asigură că toți consumatorii vulnerabili sunt protejați împotriva debranșărilor de la alimentarea cu energie electrică. Acest lucru este prevăzut ca parte a conceptului de clienți vulnerabili

în temeiul articolului 28 alineatul (1) din prezenta directivă și fără a aduce atingere măsurilor prevăzute la articolul 10 alineatul (11).

6. La articolul 27, alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Statele membre garantează că toți clienții casnici și, atunci când consideră adecvat, micile întreprinderi beneficiază de serviciul universal, și anume de dreptul de a li se furniza, pe teritoriul lor, energie electrică de o calitate bine definită, la prețuri competitive, ușor comparabile, transparente și nediscriminatorii. Pentru a asigura furnizarea serviciului universal, statele membre impun operatorilor de sistem de distribuție obligația de a efectua racordarea clienților la rețeaua lor, pe baza unor condiții și tarife stabilite în conformitate cu procedura stabilită la articolul 59 alineatul (7). Prezenta directivă nu împiedică statele membre să consolideze poziția pe piață a clienților casnici și a clienților necasnici, mici și mijlocii, prin promovarea posibilităților de regrupare voluntară în vederea reprezentării acestei categorii de clienți.”.

7. La articolul 31, alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) Operatorul de sistem de distribuție furnizează informațiile necesare utilizatorilor sistemului pentru accesul eficient la sistem, inclusiv pentru utilizarea acestuia. În speță, operatorul de sistem de distribuție publică în mod clar și transparent informații privind capacitatea existentă de a efectua noi racordări în zona sa de operare, inclusiv în zonele congestionate, dacă pot fi instalate conexiuni flexibile de stocare a energiei, și actualizează aceste informații în mod regulat, cel puțin trimestrial.

Operatorii de sistem de distribuție furnizează, de asemenea, informații clare și transparente utilizatorilor de sistem cu privire la statutul și tratarea cererilor lor de racordare. Ei furnizează aceste informații în termen de trei luni de la data depunerii cererii.”.

8. Articolul 40 se modifică după cum urmează:

[a] după alineatul (6) se adaugă un nou alineat:

„Cerințele de la alineatele (5) și (6) nu se aplică în ceea ce privește produsul de reducere a vârfurilor de sarcină achiziționat în conformitate cu articolul 7a din Regulamentul (UE) 2019/943.”

9. Articolul 59 se modifică după cum urmează:

[a] la alineatul (1), litera (c) se înlocuiește cu următorul text:

„(c) în strânsă colaborare cu celelalte autorități de reglementare, să asigure respectarea de către platforma unică de alocare instituită în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/1719, de către ENTSO pentru energie electrică și de către entitatea OSD UE a obligațiilor care le revin în temeiul prezentei directive, al Regulamentului (UE) 2019/943, a codurilor de rețea și a orientărilor adoptate în temeiul articolelor 59, 60 și 61 din Regulamentul (UE) 2019/943 și a altor acte legislative relevante ale Uniunii, inclusiv în ceea ce privește aspectele transfrontaliere, precum și a deciziilor ACER, și să identifice în comun nerespectarea de către platforma unică de alocare, de către ENTSO pentru energie electrică și de către entitatea OSD UE a obligațiilor care le revin; în cazul în care autoritățile de reglementare nu au reușit să ajungă la un acord în termen de patru luni de la începerea consultărilor în scopul identificării în comun a neconformității, chestiunea este înaintată ACER în vederea adoptării unei decizii, în temeiul articolului 6 alineatul (10) din Regulamentul (UE) 2019/942;”;

[b] la alineatul (1), litera (z) se înlocuiește cu următorul text:

„(z) Autoritatea de reglementare are următoarele atribuții: monitorizarea eliminării obstacolelor și a restricțiilor nejustificate din calea dezvoltării consumului de energie electrică autoprodusă și a comunităților de energie ale cetățenilor, inclusiv în ceea ce privește racordarea producției flexibile de energie distribuită într-un termen rezonabil, în conformitate cu articolul 58 litera (d).”;

[c] alineatul (4) se înlocuiește cu următorul text:

„(4) Autoritatea de reglementare situată în statul membru unde platforma unică de alocare, ENTSO pentru energie electrică sau entitatea OSD UE își are sediul are competența să impună acestor entități sancțiuni efective, proporționale și cu efect de descurajare, în cazul în care acestea nu își respectă obligațiile care le revin în temeiul prezentei directive, al Regulamentului (UE) 2019/943 sau al oricărei decizii relevante și cu forță juridică obligatorie a autorității de reglementare sau a ACER, ori să propună unei instanțe competente să impună astfel de sancțiuni.”.

10. Se introduce următorul articolul 66a:

„Articolul 66a

Accesul la energie la prețuri accesibile în timpul unei crize a prețurilor la energie electrică

1. Comisia poate declara, printr-o decizie, o criză a prețurilor energiei electrice la nivel regional sau la nivelul Uniunii, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:
 - (a) prețuri foarte ridicate pe piețele angro de energie electrică, de cel puțin de două ori și jumătate mai mari decât prețul mediu din ultimii cinci ani, situație care se preconizează că va continua timp de cel puțin șase luni;
 - (b) au loc creșteri bruște ale prețurilor cu amănuntul ale energiei electrice de cel puțin 70 %, care se preconizează că vor continua timp de cel puțin șase luni; și
 - (c) în general, economia este afectată în mod negativ de creșterea prețurilor la energie electrică.
2. În decizia sa de declarare a unei crize a prețurilor la energie electrică la nivel regional sau la nivelul Uniunii, Comisia precizează perioada de valabilitate a deciziei respective, care poate fi de până la un an.
3. În cazul în care Comisia a adoptat o decizie în temeiul alineatului (1), statele membre pot aplica, pe durata valabilității deciziei respective, intervenții publice specifice în ceea ce privește stabilirea prețurilor de furnizare a energiei electrice către întreprinderile mici și mijlocii. Astfel de intervenții publice:
 - (a) sunt limitate la cel mult 70 % din consumul beneficiarului în aceeași perioadă a anului precedent și mențin un stimulente de reducere a cererii;
 - (b) respectă condițiile prevăzute la articolul 5 alineatele (4) și (7);
 - (c) dacă este cazul, respectă condițiile prevăzute la alineatul (4).
4. În cazul în care Comisia a adoptat o decizie în temeiul alineatului (1), statele membre pot, pe durata valabilității deciziei respective, prin derogare de la articolul 5 alineatul (7) litera (c), atunci când aplică intervenții publice în stabilirea prețurilor de furnizare a energiei electrice în temeiul articolului 5 alineatul (6) sau al alineatului (3) din prezentul articol, să stabilească, în mod excepțional și temporar, un preț de furnizare a energiei electrice sub nivelul costurilor, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:
 - (a) prețul stabilit pentru gospodării se aplică numai pentru cel mult 80 % din consumul mediu al gospodăriilor și menține un stimulente pentru reducerea cererii;
 - (b) nu există nicio discriminare între furnizori;
 - (c) furnizorii sunt compensați pentru furnizarea sub nivelul costurilor; și
 - (d) toți furnizorii sunt eligibili să prezinte oferte pentru prețul de furnizare a energiei electrice care este sub nivelul costurilor, pe aceeași bază.”.

11. La articolul 71, alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma articolului 2 punctele 8 și 49, articolelor 3 și 5, articolului 6 alineatele (2) și (3), articolului 7 alineatul (1), articolului 8 alineatul (2) literele (j) și (l), articolului 9 alineatul (2), articolului 10 alineatele (2)-(12), articolului 11 alineatele (3) și (4), articolelor 12-24, articolelor 26, 28

și 29, articolului 31 alineatele (1), (2) și (4)-(10), articolelor 32-34 și 36, articolului 38 alineatul (2), articolelor 40 și 42, articolului 46 alineatul (2) litera (d), articolelor 51 și 54, articolelor 57 - 58, articolului 59 alineatul (1) literele (a), (b) și (d)-(y), articolului 59 alineatele (2) și (3), articolului 59 alineatele (5)-(10), articolelor 61-63, articolului 70 punctele 1-3, punctul 5 litera (b) și punctul 6 și anexelor I și II până la 31 decembrie 2020. Statele membre comunică de îndată Comisiei textul actelor respective.

Cu toate acestea, statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma:

(a) articolului 70 punctul 5 litera (a), până la 31 decembrie 2019;

(b) articolului 70 punctul 4, până la 25 octombrie 2020.

Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma articolului 2 punctele 10a, 10b, 15a, 24a, articolului 4, articolului 11 alineatele (1), (1a) și (2), articolului 15a, articolului 18a, articolului 27 alineatul (1), articolului 27a, articolului 28a, articolului 31 alineatul (3), articolului 40 alineatul (7), articolului 59 alineatul (1) literele (c) și (z), articolului 59 alineatul (4) și articolului 66a în termen de șase luni de la intrarea în vigoare a acestui regulament.

Atunci când statele membre adoptă respectivele dispoziții, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Acestea conțin, de asemenea, o mențiune care precizează că trimiterile, în acte cu putere de lege și acte administrative în vigoare, la directiva abrogată prin prezenta directivă se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a unei astfel de trimiteri și de formulare a acestei mențiuni.”

Articolul 3

Modificare la Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile

Directiva (UE) 2018/2001 se modifică după cum urmează:

1. Articolul 4 alineatul (3) se modifică după cum urmează:

(a) al doilea paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„În acest scop, în ceea ce privește schemele de sprijinire directă a prețurilor, sprijinul se acordă sub forma unei prime de piață, care ar putea fi, printre altele, variabilă sau fixă. Prezenta teză nu se aplică sprijinului pentru energia electrică din surse regenerabile enumerate la articolul 19b alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2019/944, căruia i se aplică articolul 19b alineatul (1) din regulamentul respectiv.”.

2. La articolul 36, alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma articolelor 2-13, 15-31 și 37 și anexelor II, III și V-IX până la 30 iunie 2021. Cu toate acestea, statele membre pun în aplicare actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma dispozițiilor articolului 4 alineatul (3) al doilea paragraf până la [șase luni de la intrarea în vigoare a prezentului regulament].

Statele membre comunică de îndată Comisiei textul dispozițiilor respective.

Atunci când statele membre adoptă respectivele dispoziții, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Acestea conțin, de asemenea, o mențiune care precizează că trimiterile, în acte cu putere de lege și acte administrative în vigoare, la directiva abrogată prin prezenta directivă se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a unei astfel de trimiteri și de formulare a acestei mențiuni.”

Articolul 4

Modificări la Regulamentul (UE) 2019/942 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 de instituire a Agenției Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei

Regulamentul (UE) 2019/942 se modifică după cum urmează:

1. Articolul 2 se modifică după cum urmează:

(a) litera (a) se înlocuiește cu următorul text:

„(a) emite avize și recomandări adresate operatorilor de sistem de transport, ENTSO pentru energie electrică, ENTSO pentru gaze, entităților OSD UE, platformei unice de alocare instituite în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/1719, centrelor de coordonare regionale și operatorilor pieței de energie electrică desemnați, privind aprobarea metodologiilor, a termenelor și a condițiilor în conformitate cu

articolul 4 alineatul (4) și cu articolul 5 alineatele (2), (3) și (4); privind revizuirea zonelor de ofertare astfel cum se menționează la articolul 5 alineatul (7); privind aspectele tehnice prevăzute la articolul 6 alineatul (1); privind arbitrajul între autoritățile de reglementare în conformitate cu articolul 6 alineatul (10); privind centrele de coordonare regionale menționate la articolul 7 alineatul (2) litera (a); privind aprobarea și modificarea metodologiilor, a calculelor și a specificațiilor tehnice astfel cum se menționează la articolul 9 alineatul (1); privind aprobarea și modificarea metodologiilor astfel cum se menționează la articolul 9 alineatul (3); privind scutirile astfel cum se menționează la articolul 10; privind infrastructura astfel cum se menționează la articolul 11 litera (d); privind aspecte legate de integritatea și transparența pieței angro, în conformitate cu articolul 12;”;

(b) litera (d) se înlocuiește cu următorul text:

„(d) emite decizii individuale privind furnizarea de informații în conformitate cu articolul 3 alineatul (2), cu articolul 7 alineatul (2) litera (b) și cu articolul 8 litera (c); privind aprobarea metodologiilor, termenilor și condițiilor în conformitate cu articolul 4 alineatul (4), cu articolul 5 alineatele (2), (3) și (4); privind revizuirea zonelor de ofertare astfel cum se menționează la articolul 5 alineatul (7); privind aspectele tehnice prevăzute la articolul 6 alineatul (1); privind arbitrajul între autoritățile de reglementare în conformitate cu articolul 6 alineatul (10); privind centrele de coordonare regionale menționate la articolul 7 alineatul (2) litera (a); privind aprobarea și modificarea metodologiilor, a calculelor și a specificațiilor tehnice astfel cum se menționează la articolul 9 alineatul (1); privind aprobarea și modificarea metodologiilor astfel cum se menționează la articolul 9 alineatul (3); privind scutirile astfel cum se menționează la articolul 10; privind infrastructura astfel cum se menționează la articolul 11 litera (d); privind aspectele legate de integritatea și transparența pieței angro, în temeiul articolului 12, privind aprobarea și modificarea propunerilor ENTSO pentru energie electrică legate de huburile virtuale regionale, în temeiul articolului 5 alineatul (9); și privind aprobarea și modificarea propunerilor ENTSO pentru energie electrică și ale entității OSD UE referitoare la metodologia privind datele și analizele care trebuie furnizate în ceea ce privește nevoile de flexibilitate în temeiul articolului 5 alineatul (10).”.

2. La articolul 3 alineatul (2) se adaugă al patrulea paragraf, după cum urmează:

„Prezentul alineat se aplică platformei unice de alocare instituită în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/1719.”.

3. La articolul 4, se adaugă următorul alineat (9):

„(9) Alineatele (6), (7) și (8) se aplică, de asemenea, platformei unice de alocare instituită în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/1719.”.

4. La articolul 5 alineatul (8) se adaugă al doilea paragraf, după cum urmează:

„ACER monitorizează platforma unică de alocare instituită în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/1719.”.

5. La articolul 5, se adaugă următorul alineat (9):

„(9) ACER aprobă și, dacă este necesar, modifică propunerea ENTSO pentru energie electrică privind instituirea de platforme virtuale regionale pentru piața la termen în temeiul articolului 9 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2019/943.”.

6. La articolul 5, se adaugă următorul alineat (10):

„(10) ACER aprobă și, acolo unde este necesar, modifică propunerea comună a ENTSO pentru energie electrică și a entității OSD UE referitoare la metodologia privind datele și analiza care trebuie furnizate în ceea ce privește nevoile de flexibilitate în temeiul articolului 19e alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2019/943.”.

7. La articolul 15, se adaugă următorul alineat (5):

„(5) ACER emite un raport în care analizează evaluările naționale ale nevoilor de flexibilitate și oferă recomandări cu privire la aspecte de relevanță transfrontalieră referitoare la constatările autorităților de reglementare în temeiul articolului 19e alineatul (6) din Regulamentul (UE) 2019/943.”.

Articolul 5

Intrare în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în a [xxx] zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.
Adoptat la Strasbourg,

Pentru Parlamentul European
Președinta

Pentru Consiliu
Președintele

FIȘA FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ „AGENTII”

- 1. CADRUL PROPUNERII/INIȚIATIVEI**
 - 1.1. Titlul propunerii/inițiativei**
 - 1.2. Domeniul (domeniile) de politică vizat(e)**
 - 1.3. Obiectul propunerii/inițiativei**
 - 1.4. Obiectiv(e)**
 - 1.4.1. *Obiectiv(e) general(e)*
 - 1.4.2. *Obiectiv(e) specific(e)*
 - 1.4.3. *Rezultatul (rezultatele) și impactul preconizate*
 - 1.4.4. *Indicatori de performanță*
 - 1.5. Motivele propunerii/inițiativei**
 - 1.5.1. *Cerința (cerințele) care trebuie îndeplinită (îndeplinite) pe termen scurt sau lung, inclusiv un calendar detaliat pentru punerea în aplicare a inițiativei*
 - 1.5.2. *Valoarea adăugată a intervenției Uniunii (aceasta poate rezulta din diferiți factori, de exemplu o mai bună coordonare, securitatea juridică, o mai mare eficacitate sau complementaritate). În sensul prezentului punct, „valoarea adăugată a intervenției Uniunii” este valoarea ce rezultă din intervenția Uniunii, care depășește valoarea ce ar fi fost obținută dacă ar fi acționat doar statele membre.*
 - 1.5.3. *Învățămintele desprinse din experiențele anterioare similare*
 - 1.5.4. *Compatibilitatea cu cadrul financiar multianual și posibilele sinergii cu alte instrumente corespunzătoare*
 - 1.5.5. *Evaluarea diferitelor opțiuni de finanțare disponibile, inclusiv a posibilităților de redistribuire*
 - 1.6. Durata și impactul financiar ale propunerii/inițiativei**
 - 1.7. Metoda (metodele) de execuție a bugetului planificată (planificate)**
- 2. MĂSURI DE GESTIUNE**
 - 2.1. Norme în materie de monitorizare și raportare**
 - 2.2. Sistemul (sistemele) de gestiune și de control**
 - 2.2.1. *Justificarea modului/modurilor de gestiune, a mecanismului/mecanismelor de punere în aplicare a finanțării, a modalităților de plată și a strategiei de control propuse*
 - 2.2.2. *Informații privind riscurile identificate și sistemul (sistemele) de control intern instituit(e) pentru atenuarea lor*
 - 2.2.3. *Estimarea și justificarea raportului cost-eficacitate al controalelor (raportul „costurile controalelor ÷ valoarea fondurilor aferente gestionate”) și evaluarea nivelurilor preconizate ale riscurilor de eroare (la plată și la închidere)*
 - 2.3. Măsuri de prevenire a fraudelor și a neregulilor**
- 3. IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI**

- 3.1. Rubrica (rubricile) din cadrul financiar multianual și linia (liniile) bugetară (bugetare) de cheltuieli afectată (afectate)**
- 3.2. Impactul financiar estimat al propunerii asupra creditelor**
 - 3.2.1. Sinteza impactului estimat asupra creditelor operaționale*
 - 3.2.2. Realizările preconizate finanțate din credite operaționale*
 - 3.2.3. Sinteza impactului estimat asupra creditelor administrative*
 - 3.2.3.1. Necesarul de resurse umane estimat*
 - 3.2.4. Compatibilitatea cu cadrul financiar multianual actual*
 - 3.2.5. Contribuțiile terților*
- 3.3. Impactul estimat asupra veniturilor**

FIȘA FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ „AGENȚII”

1. CADRUL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

1.1. Titlul propunerii/inițiativei

Regulamentul (UE) al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) 2019/943, a Directivei (UE) 2019/944, a Directivei (UE) 2018/2001 și a Regulamentului (UE) 2019/942 în vederea îmbunătățirii organizării pieței energiei electrice a UE.

1.2. Domeniul (domeniile) de politică vizat(e)

Domeniul de politică: Energie

Activitate: Pactul verde european

1.3. Obiectul propunerii

☒ o acțiune nouă

☐ o acțiune nouă întreprinsă ca urmare a unui proiect-pilot/a unei acțiuni pregătitoare²⁹

☒ prelungirea unei acțiuni existente

☐ o fuziune a uneia sau mai multor acțiuni către o altă/o nouă acțiune

1.4. Obiectiv(e)

1.4.1. Obiectiv(e) general(e)

A se vedea expunerea de motive.

1.4.2. Obiectiv(e) specific(e)

Următoarele obiective specifice se axează pe obiectivele vizate de dispozițiile care necesită resurse suplimentare pentru ACER și DG Energie.

Obiectivul specific nr. 1:

Facilitarea piețelor la termen. Definirea noilor huburi de tranzacționare pe piața la termen.

Obiectivul specific nr. 2

Facilitarea soluțiilor de flexibilitate, în special a răspunsului părții de consum

Obiectivul specific nr. 3:

²⁹

Astfel cum se menționează la articolul 58 alineatul (2) litera (a) sau (b) din Regulamentul financiar.

Asigurarea acoperirii riscului de către furnizori și a unor norme echitabile în ceea ce privește furnizorii de ultimă instanță. Acordarea dreptului la partajarea energiei pentru consumatori.

1.4.3. *Rezultatul (rezultatele) și impactul preconizate*

A se preciza efectele pe care ar trebui să le aibă propunerea/inițiativa asupra beneficiarilor vizati/grupurilor vizate.

Resursele suplimentare vor permite ACER și DG Energie să efectueze sarcinile necesare în vederea îndeplinirii mandatului care le revine în temeiul legislației UE, conform cerințelor din prezenta propunere.

1.4.4. *Indicatori de performanță*

A se preciza indicatorii care permit monitorizarea progreselor și a realizărilor obținute.

A se vedea expunerea de motive în ceea ce privește monitorizarea progreselor și a realizărilor inițiativei.

- (a) eficacitatea și relevanța în timp: indicatorii trebuie să permită monitorizarea performanței prin furnizarea regulată de informații cu privire la progresele înregistrate și cu privire la realizările obținute pe tot parcursul perioadei de programare;
- (b) eficiența: procesele trebuie optimizate pentru a permite colectarea și prelucrarea datelor, evitându-se introducerea de cereri de informații inutile sau repetitive;
- (c) relevanța indicatorilor și necesitatea de a se limita sarcina administrativă aferentă;
- (d) claritatea: indicatorii trebuie prezentați într-o formă clară și ușor de înțeles, însoțiți de metadate relevante și într-o formă care să faciliteze interpretarea corectă și comunicarea eficace.

1.5. **Motivele propunerii/inițiativei**

1.5.1. *Cerința (cerințele) care trebuie îndeplinită (îndeplinite) pe termen scurt sau lung, inclusiv un calendar detaliat pentru punerea în aplicare a inițiativei*

Următoarea evaluare, în măsura în care se referă la ACER, ia în considerare estimările nevoilor de resurse din 2023 pentru sarcini comparabile, astfel cum au fost identificate în 2020/2021 de către un consultant independent.

Obiectivul specific nr. 1: Definirea noilor huburi de tranzacționare pe piața la termen (articolul 9):

Se introduce o nouă dispoziție prin care se solicită ENTSO-E să prezinte ACER o propunere de instituire a unor huburi virtuale pentru piața la termen. În termen de șase luni, ACER îl aprobă sau îl modifică. După instituirea unor astfel de huburi virtuale, se preconizează că ACER va trebui să le monitorizeze în continuare. ACER va avea, de asemenea, un rol în asigurarea respectării legislației UE de către platforma unică de alocare.

ACER

Proiectarea unui astfel de hub este de o importanță crucială pentru posibilitatea acestora de a atrage lichidități la termen și de a înlocui produsele zonale. Modelul „de la zonă la hub” reprezintă o schimbare semnificativă de paradigmă în comparație cu modelul existent. În special, vor trebui îndeplinite următoarele noi sarcini:

Proiectare (inclusiv studii detaliate) privind formarea prețurilor huburilor de tranzacționare la termen (cel puțin Core și Nordic, eventual și altele), precum și aprobarea unei noi metodologii pe această temă

Proiectare (inclusiv studii detaliate) privind produsele cu drepturi de transport pe termen lung care urmează să fie oferite (acoperire geografică și proiectare)

Decizii potențiale privind posibilitățile de acoperire a riscului care decurg din noile cerințe în urma creșterilor provenite de la autoritățile naționale de reglementare

Activități de monitorizare legate de noua configurare a hubului (volumele LTTR, lichiditatea hubului, evaluarea LTTR,...)

Având în vedere importanța tot mai mare a piețelor la termen, se estimează că vor fi necesare cel puțin 1 ENI pentru activitățile legate de huburile virtuale și de platforma unică de alocare.

ENER

Având în vedere că piețele la termen vor deveni din ce în ce mai importante și vor completa, dar nu vor înlocui piețele energiei electrice în intervale de timp mai scurte (pentru ziua următoare, intrazilnice, de echilibrare), se estimează că asigurarea unei puneri în aplicare corespunzătoare a noilor dispoziții va duce la un volum de muncă nou pentru ENER în valoare totală de 1 ENI.

Obiectivul specific nr. 2: Facilitarea soluțiilor de flexibilitate, în special a răspunsului părții de consum

O dată la doi ani, autoritatea de reglementare a fiecărui stat membru evaluează și întocmește un raport privind nevoia de flexibilitate în sistemul energetic, pe baza datelor și analizelor operatorilor de rețea. ENTSO-E și entitatea OSD UE coordonează operatorii de rețea în ceea ce privește aceste date și analize. În acest scop, ENTSO-E și OSD UE propun o metodologie. În termen de șase luni, ACER îl aprobă sau îl modifică. Autoritățile de reglementare transmit ACER evaluările lor naționale. ACER emite apoi un raport în termen de 12 luni.

Statele membre stabilesc un obiectiv național pentru răspunsul părții de consum și îl includ în planurile lor naționale privind energia și clima. Statele membre care aplică un mecanism de asigurare a capacității iau în considerare răspunsul părții de consum la conceperea mecanismului de asigurare a capacității. Alte dispoziții prevăd situațiile în care se poate acorda sprijin financiar schemelor de sprijinire a flexibilității și definesc principiile de concepere a unor astfel de scheme.

De asemenea, în legătură cu acest obiectiv specific sunt introduse noi dispoziții referitoare la „produsele de reducere a vârfurilor de sarcină” și la utilizarea datelor provenite de la dispozitivele de măsurare.

ACER

Se preconizează că volumul de muncă al ACER pentru aprobarea sau modificarea metodologiei legate de date și analiza nevoilor de flexibilitate va fi similar cu cel pentru aprobarea modificării proiectului de metodologie ENTSO-E pentru evaluarea adecvării resurselor la nivel european, necesitând, prin urmare, 0,75 ENI. Este de așteptat ca volumul de muncă al ACER pentru pregătirea raportului privind flexibilitatea la fiecare doi ani să fie similar cu cel pentru raportul bienal privind cele mai bune practici referitoare la metodologiile de stabilire a tarifelor de transport și distribuție în temeiul articolului 18 alineatul (9) din Regulamentul (UE) 2019/943, necesitând, prin urmare, 0,5 ENI. Se preconizează un volum de muncă suplimentar datorită impactului facilitării soluțiilor de flexibilitate asupra evaluării adecvării resurselor: Se preconizează că volumul de muncă al ACER legat de evaluarea adecvării resurselor la nivel european va crește. Mai mult, în cazul în care ENTSO-E sau OSD UE nu își respectă obligațiile care le revin în temeiul dreptului UE, ACER ar putea fi nevoită să solicite informații printr-o decizie în temeiul articolului 3 alineatul (2) sau ar putea fi necesar ca ACER, împreună cu autoritățile naționale de reglementare, să ia măsuri în temeiul articolului 4 alineatele (6)-(8) din Regulamentul (UE) 2019/942. Prin urmare, se estimează că, în total, este nevoie de 2 ENI pentru punerea în aplicare a obiectivului specific 2.

ENER

Obiectivul specific 2 va face ca evaluarea de către Comisie a mecanismelor de asigurare a capacității (atât planul de punere în aplicare anterior necesar, cât și procesul privind ajutoarele de stat) să fie mai complexă. Mai mult, statele membre vor raporta obiectivele naționale privind răspunsul părții de consum în cadrul procesului aferent planului național privind energia și clima, informații care vor trebui prelucrate de Comisie. Prin urmare, se estimează că acest lucru va crea un nou volum de muncă pentru ENER în valoare totală de 1 ENI.

Obiectivul specific nr. 3: Asigurarea acoperirii riscului de către furnizori și a unor norme echitabile în ceea ce privește furnizorii de ultimă instanță. Acordarea dreptului la partajarea energiei pentru consumatori.

ACER

Nu se aplică

ENER

Obiectivul specific nr. 3 include noi norme în Directiva privind energia electrică, a căror transpunere și punere în aplicare corespunzătoare de către statele membre trebuie să fie monitorizate de către Comisie. În plus, având în vedere că se referă în mod direct la consumatori, poate conduce la un număr semnificativ de plângeri, scrisori etc. Prin urmare, se

estimează că acest lucru va crea un nou volum de muncă pentru ENER în valoare totală de 1 ENI.

Cheltuieli indirecte

ACER

Aceste ENI suplimentare, astfel cum sunt descrise mai sus, nu includ cheltuielile indirecte. Un ENI suplimentar, de preferință un AST care înlocuiește personalul interimar angajat în departamentul Servicii Corporative. ENER

Nu se aplică

- 1.5.2. *Valoarea adăugată a intervenției Uniunii (aceasta poate rezulta din diferiți factori, de exemplu o mai bună coordonare, securitatea juridică, o mai mare eficacitate sau complementaritate). În sensul prezentului punct, „valoarea adăugată a intervenției Uniunii” este valoarea ce rezultă din intervenția Uniunii, care depășește valoarea ce ar fi fost obținută dacă ar fi acționat doar statele membre.*

A se vedea expunerea de motive.

- 1.5.3. *Învățămintele desprinse din experiențele anterioare similare*

Experiența dobândită cu propunerile legislative anterioare a arătat o tendință clară de subestimare a nevoilor de personal ale ACER. Pentru a evita repetarea experienței cu cel de al treilea pachet privind piața internă din 2009, în care subestimarea necesarului de personal a condus la un deficit structural de personal (soluționat în mod cuprinzător doar începând cu bugetul UE pentru 2022), pentru prezenta propunere, necesarul de personal este estimat pentru mai mulți ani în viitor.

- 1.5.4. *Compatibilitatea cu cadrul financiar multianual și posibilele sinergii cu alte instrumente corespunzătoare*

Această inițiativă este inclusă în programul de lucru al Comisiei pentru 2023, ca parte a Pactului verde european.

- 1.5.5. *Evaluarea diferitelor opțiuni de finanțare disponibile, inclusiv a posibilităților de redistribuire*

Aceste ENI sunt necesare pentru sarcini suplimentare, iar sarcinile existente nu vor scădea în viitorul apropiat.

1.6. Durata și impactul financiar ale propunerii/inițiativei

☐ **durată limitată**

☐ Propunere/inițiativă în vigoare de la [ZZ/LL]AAAA până la [ZZ/LL]AAAA

☐ Impact financiar din AAAA până în AAAA

☒ **durată nelimitată**

punere în aplicare cu o perioadă de creștere în intensitate din AAAA până în AAAA, urmată de o perioadă de funcționare la capacitate maximă.

1.7. Metoda (metodele) de execuție a bugetului planificată (planificate)³⁰

☒ **Gestiune directă** asigurată de către Comisie prin intermediul

☐ prin intermediul agențiilor executive

☐ **Gestiune partajată** cu statele membre

☒ **Gestiune indirectă**, cu delegarea sarcinilor de execuție bugetară:

☐ organizațiilor internaționale și agențiilor acestora (a se preciza);

☐ BEI și Fondului European de Investiții;

☒ organismelor menționate la articolele 70 și 71;

☐ organismelor de drept public;

☐ organismelor de drept privat cu misiune de serviciu public, cu condiția să li se furnizeze garanții financiare adecvate;

☐ organismelor de drept privat dintr-un stat membru care sunt responsabile cu punerea în aplicare a unui parteneriat public-privat și cărora li se furnizează garanții financiare adecvate;

☐ organismelor sau persoanelor cărora li se încredințează executarea unor acțiuni specifice în cadrul PESC, în temeiul titlului V din TUE, și care sunt identificate în actul de bază relevant.

Observații

--

³⁰

Explicații detaliate privind metodele de execuție a bugetului, precum și trimerile la Regulamentul financiar sunt disponibile pe site-ul BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

2. MĂSURI DE GESTIUNE

2.1. Norme în materie de monitorizare și raportare

A se preciza frecvența și condițiile.

Potrivit regulamentului său financiar, ACER trebuie să elaboreze, în contextul documentului său de programare, un program anual de lucru care să cuprindă detalii privind resursele, atât financiare, cât și umane, pentru fiecare dintre activitățile efectuate.

ACER informează lunar DG ENER cu privire la execuția bugetară, inclusiv cu privire la angajamente, și la plățile per titlu bugetar, precum și la posturile libere per tip de personal.

În plus, DG ENER este reprezentată direct în organismele de guvernare ale ACER. Prin intermediul reprezentărilor săi din consiliul de administrație, DG ENER va fi informată cu privire la utilizarea bugetului și la schema de personal la fiecare reuniune din cursul anului.

În cele din urmă și în conformitate cu normele financiare, ACER face obiectul unor cerințe anuale de raportare a activităților și a utilizării resurselor prin intermediul consiliului de administrație și al raportului său anual de activitate.

Sarcinile implementate direct de DG ENER vor urma ciclul anual de planificare și monitorizare, astfel cum este implementat în cadrul Comisiei și al agențiilor executive, inclusiv în ceea ce privește raportarea rezultatelor în raportul anual de activitate al DG ENER.

2.2. Sistemul (sistemele) de gestiune și de control

2.2.1. *Justificarea modului/modurilor de gestiune, a mecanismului/mecanismelor de punere în aplicare a finanțării, a modalităților de plată și a strategiei de control propuse*

Deși ACER va trebui să își formeze o expertiză nouă, este mai rentabil să se aloce noile sarcini în temeiul prezentei propuneri unei agenții existente care desfășoară deja activități similare.

DG ENER a instituit deja o strategie de control pentru gestionarea relațiilor cu ACER, ca parte a cadrului de control intern al Comisiei din 2017. ACER a revizuit și a adoptat propriul cadru de control intern în decembrie 2018.

2.2.2. *Informații privind riscurile identificate și sistemul (sistemele) de control intern instituit(e) pentru atenuarea lor*

Principalul risc este reprezentat de estimările greșite în ceea ce privește volumul de muncă creat de prezenta propunere, având în vedere că aceasta introduce noi sarcini. Acest risc trebuie acceptat, deoarece, după cum a demonstrat-o experiența, dacă necesarul de resurse suplimentare nu este inclus în propunerea inițială, este foarte greu să se remedieze această situație mai târziu.

Propunerea include mai multe sarcini noi care atenuează acest risc, deoarece, deși volumul de muncă al unor sarcini viitoare ar putea fi subestimat, volumul altora ar putea fi supraestimat, creându-se astfel ocazia unei echilibrări ulterioare.

2.2.3. *Estimarea și justificarea raportului cost-eficacitate al controalelor (raportul „costurile controalelor ÷ valoarea fondurilor aferente gestionate”) și evaluarea nivelurilor preconizate ale riscurilor de eroare (la plată și la închidere)*

Nu se preconizează ca alocarea sarcinilor suplimentare pentru mandatul existent al ACER să genereze controale suplimentare specifice la nivelul ACER și, prin urmare, raportul dintre costurile de control și valoarea fondurilor gestionate va rămâne neschimbat.

De asemenea, sarcinile alocate DG ENER nu vor genera controale suplimentare și nici modificarea raportului privind costurile de control.

2.3. Măsuri de prevenire a fraudelor și a neregulilor

A se preciza măsurile de prevenire și de protecție existente sau preconizate, de exemplu din strategia antifraudă.

ACER aplică principiile antifraudă ale agențiilor descentralizate ale UE, în conformitate cu abordarea Comisiei.

În martie 2019, ACER a adoptat o nouă strategie antifraudă, care abrogă Decizia 13/2014 a Consiliului de Administrație al ACER. Noua strategie, care vizează o perioadă de trei ani, se bazează pe următoarele elemente: o evaluare anuală a riscurilor, prevenirea și gestionarea conflictelor de interese, normele interne privind avertizarea în interes public, politica și procedura de gestionare a funcțiilor sensibile, precum și măsuri legate de etică și integritate.

DG ENER a adoptat și o strategie antifraudă revizuită (SAF) în 2020. SAF a DG ENER se bazează pe strategia antifraudă a Comisiei și pe o evaluare specifică a riscurilor efectuată la nivel intern pentru a identifica domeniile cele mai vulnerabile la fraudă, controalele deja instituite și acțiunile necesare pentru a îmbunătăți capacitatea DG ENER de a preveni, detecta și corecta fraudă.

Atât regulamentul ACER, cât și dispozițiile contractuale aplicabile achizițiilor publice asigură faptul că auditurile și controalele la fața locului pot fi efectuate de serviciile Comisiei, inclusiv de OLAF, utilizând dispozițiile standard recomandate de OLAF.

3. IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

3.1. Rubrica (rubricile) din cadrul financiar multianual și linia (liniile) bugetară (bugetare) de cheltuieli afectată (afectate)

Linii bugetare existente

În ordinea rubricilor din cadrul financiar multianual și a liniilor bugetare.

Rubrica din cadrul financiar multianual	Linia bugetară	Tipul de cheltuieli	Contribuție			
	Număr	Dif./Nedif. ³¹	din partea țărilor AELS ³²	din partea țărilor candidate și potențial candidate ³³	Din partea altor țări terțe	alte venituri alocate
02	02 10 06 și linia bugetară ITER	Dif./Nedif.	DA/NU	DA/NU	DA/NU	DA/NU

Noile linii bugetare solicitate

În ordinea rubricilor din cadrul financiar multianual și a liniilor bugetare.

Rubrica din cadrul financiar multianual	Linia bugetară	Tipul de cheltuieli	Contribuție			
	Număr	Dif./Nedif.	din partea țărilor AELS	din partea țărilor candidate și potențial candidate	din partea altor țări terțe	alte venituri alocate
	[XX.YY.YY.YY]		DA/NU	DA/NU	DA/NU	DA/NU

³¹ Dif. = credite diferențiate / Nedif. = credite nediferențiate.

³² AELS: Asociația Europeană a Liberului Schimb.

³³ Țările candidate și, după caz, țările potențial candidate din Balcanii de Vest.

3.2. Impactul estimat asupra cheltuielilor

3.2.1. Sinteza impactului estimat asupra cheltuielilor

milioane EUR (cu trei zecimale)

Rubrica din cadrul financiar multianual	01	Piața unică, inovare și sectorul digital
---	----	--

ACER			Anul 2024	Anul 2025	Anul 2026	Anul 2027	A se introduce atâția ani câți sunt considerați necesari pentru a reflecta durata impactului (a se vedea punctul 1.6)			TOTAL
Titlul 1:	Angajamente	(1)	0,684	0,684	0,684	0,684				2,736
	Plăți	(2)	0,684	0,684	0,684	0,684				2,736
Titlul 2:	Angajamente	(1a)								
	Plăți	(2a)								
Titlul 3:	Angajamente	(3a)								
	Plăți	(3b)								
TOTAL credite pentru ACER	Angajamente	=1+1a +3a	0,684	0,684	0,684	0,684				2,736
	Plăți	=2+2a +3b	0,684	0,684	0,684	0,684				2,736

Rubrica din cadrul financiar multianual	7	„Cheltuieli administrative”
--	----------	-----------------------------

milioane EUR (cu trei zecimale)

		Anul 2024	Anul 2025	Anul 2026	Anul 2027	A se introduce atâția ani câți sunt considerați necesari pentru a reflecta durata impactului (a se vedea punctul 1.6)			TOTAL
DG: ENER									
○ Resurse umane		0,513	0,513	0,513	0,513				2,052
○ Alte cheltuieli administrative									
TOTAL PENTRU DG ENER	Credite	0,513	0,513	0,513	0,513				2,052

TOTAL credite în cadrul RUBRICII 7³⁴ din cadrul financiar multianual	(Total angajamente = Total plăți)	0,513	0,513	0,513	0,513				2,052
--	--------------------------------------	-------	-------	-------	-------	--	--	--	-------

milioane EUR (cu trei zecimale)

		Anul 2024	Anul 2025	Anul 2026	Anul 2027	A se introduce atâția ani câți sunt considerați necesari pentru a reflecta durata impactului (a se vedea punctul 1.6)			TOTAL
TOTAL credite în cadrul RUBRICILOR 1-7 din cadrul financiar multianual	Angajamente	1,197	1,197	1,197	1,197				4,788
	Plăți	1,197	1,197	1,197	1,197				4,788

³⁴ Necesarul de credite pentru resursele umane și pentru alte cheltuieli cu caracter administrativ va fi acoperit de creditele direcției generale (DG) respective care sunt deja alocate pentru gestionarea acțiunii și/sau au fost redistribuite intern în cadrul DG-ului respectiv, completate, după caz, cu resurse suplimentare care ar putea fi alocate DG-ului care gestionează acțiunea în cadrul procedurii anuale de alocare și ținând seama de constrângerile bugetare.

3.2.2. Impactul estimat asupra creditelor [organismului]

- ☐ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de credite operaționale
- ☐ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de credite operaționale, conform explicațiilor de mai jos:

Sume în milioane EUR (cu 3 zecimale)

A se indica obiectivele și realizările			Anul N		Anul N+1		Anul N+2		Anul N+3		A se introduce atâția ani câți sunt considerați necesari pentru a reflecta durata impactului (a se vedea punctul 1.6)						TOTAL	
	REALIZĂRI																	
	Tip ³⁵	Costur i medii	Nu	Costur i	Nu	Costur i	Nu	Costur i	Nu	Costur i	Nu	Costu ri	Nu	Costur i	Nu	Costur i	Total nr.	Total costuri
OBIECTIVUL SPECIFIC NR. 1 ³⁶ ...																		
- Realizare																		
- Realizare																		
- Realizare																		
Subtotal pentru obiectivul specific nr. 1																		
OBIECTIVUL SPECIFIC NR. 2 ...																		
- Realizare																		
Subtotal pentru obiectivul specific nr. 2																		

³⁵

Realizările se referă la produsele și serviciile care trebuie furnizate (de ex.: numărul de schimburi de studenți finanțate, numărul de km de drumuri construiți etc.).

³⁶

Conform descrierii de la punctul 1.4.2. „Obiectiv(e) specific(e)...”.

TOTAL COSTURI																
---------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

După caz, sumele reflectă suma dintre contribuția Uniunii la agenție și alte venituri ale agenției (taxe și tarife).

3.2.3. Impactul estimat asupra resurselor umane ale ACER

3.2.3.1. Rezumat

☐ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de credite cu caracter administrativ

☒ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de credite cu caracter administrativ, conform explicațiilor de mai jos:

în milioane EUR (cu 3 zecimale) După caz, sumele reflectă suma dintre contribuția Uniunii la agenție și alte venituri ale agenției (taxe și tarife).

	Anul 2024	Anul 2025	Anul 2026	Anul 2027	TOTAL
--	--------------	--------------	--------------	--------------	-------

Agenți temporari (grade AD)	0,513	0,513	0,513	0,513	2,052
Agenți temporari (grade AST)	0,171	0,171	0,171	0,171	0,684
Agenți temporari (grade AST/SC)					
Agenți contractuali					
Experți naționali detașați					

TOTAL	0,684	0,684	0,684	0,684	2,736
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Cerințe privind personalul (ENI):

	Anul 2024	Anul 2025	Anul 2026	Anul 2027	TOTAL
--	--------------	--------------	--------------	--------------	-------

Agenți temporari (grade AD)	3	3	3	3	3
Agenți temporari (grade AST)	1	1	1	1	1
Agenți temporari (grade AST/SC)					
Agenți contractuali					
Experți naționali detașați					

TOTAL	4	4	4	4	4
-------	---	---	---	---	---

Data planificată pentru recrutarea ENI este 1 ianuarie 2024.

3.2.3.2. Necesarul de resurse umane estimat pentru DG-ul sub tutela căruia se află agenția

☐ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de resurse umane.

☒ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de resurse umane, conform explicațiilor de mai jos:

Estimarea se exprimă în numere întregi (sau cel mult cu o zecimală)

	Anul 2024	Anul 2025	Anul 2026	Anul 2027	A se introduce atâția ani câți sunt considerați necesari pentru a reflecta durata impactului (a se vedea punctul 1.6)		
• Posturi din schema de personal (funcționari și agenți temporari)							
20 01 02 01 și 20 01 02 02 (la sediu și în reprezentanțele Comisiei)	3	3	3	3			
20 01 02 03 (delegații)							
01 01 01 01 (cercetare indirectă)							
10 01 05 01 (cercetare directă)							
○ Personal extern (în echivalent normă întreagă: ENI)³⁷							
20 02 01 (AC, END, INT din „pachetul global”)							
20 02 03 (AC, AL, END, INT și JPD în delegații)							
Linie (linii) bugetară (bugetare) (a se preciza) ³⁸	- la sediu ³⁹						
	- în delegații						
01 01 01 02 (AC, END, INT – cercetare indirectă)							
10 01 05 02 (AC, INT, END – cercetare directă)							

³⁷ AC = agent contractual; AL= agent local; END = expert național detașat; INT = personal pus la dispoziție de agenți de muncă temporară; JPD = tânăr profesionist în delegații.

³⁸ Subplafonul pentru personal extern acoperit din creditele operaționale (fostele linii „BA”).

³⁹ În principal pentru fondurile politicii de coeziune a UE, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură (FEAMPA).

Alte linii bugetare (a se preciza)							
TOTAL	3	3	3	3			

Necesarul de resurse umane va fi asigurat din efectivele de personal ale DG-ului în cauză alocate deja pentru gestionarea acțiunii și/sau redistribuite intern în cadrul DG-ului, completate, după caz, cu resurse suplimentare ce ar putea fi acordate DG-ului care gestionează acțiunea în cadrul procedurii anuale de alocare și ținând seama de constrângerile bugetare.

Descrierea sarcinilor care trebuie efectuate:

Funcționari și personal temporar	Sunt necesare trei ENI (AD) suplimentare pentru următoarele sarcini suplimentare: • Asigurarea punerii în aplicare corespunzătoare a noilor dispoziții • Mai mult, statele membre vor raporta obiectivele naționale privind răspunsul părții de consum în cadrul procesului aferent planului național privind energia și clima. Aceste informații vor trebui prelucrate de către Comisie. • Monitorizarea transpunerii și punerii în aplicare corespunzătoare de către statele membre a noilor norme din Directiva privind energia electrică. În plus, având în vedere că se referă în mod direct la consumatori, aceasta poate conduce la un număr semnificativ de reclamații, scrisori etc.
Personal extern	Nu se aplică

3.2.4. Compatibilitatea cu cadrul financiar multianual actual

☐ Propunerea/inițiativa este compatibilă cu actualul cadru financiar multianual.

☒ Propunerea/inițiativa necesită o reprogramare a rubricii corespunzătoare din cadrul financiar multianual.

Inițiativa a fost declanșată de actuala criză energetică și, prin urmare, nu a fost luată în considerare la calcularea rubricilor CFM. Întrucât această inițiativă specifică este nouă, ea va necesita reprogramare atât pentru linia de contribuție la ACER, cât și pentru linia care va sprijini activitatea suplimentară din cadrul DG ENER. Impactul bugetar asupra ACER, astfel cum este descris în prezenta fișă financiară legislativă, va fi compensat printr-o **reducere compensatorie a cheltuielilor programate în cadrul liniei bugetare ITER**.

☐ Propunerea/inițiativa necesită recurgerea la instrumentul de flexibilitate sau revizuirea cadrului financiar multianual⁴⁰.

A se explica necesitatea efectuării acestei acțiuni, precizând rubricile și liniile bugetare vizate, precum și sumele aferente.

3.2.5. Contribuțiile terților

Propunerea/inițiativa nu prevede cofinanțare din partea terților.

Propunerea/inițiativa prevede cofinanțarea estimată în cele ce urmează:

milioane EUR (cu trei zecimale)

	Anul N	Anul N+1	Anul N+2	Anul N+3	A se introduce atâția ani câți sunt considerați necesari pentru a reflecta durata impactului (a se vedea punctul 1.6)			Total
A se preciza organismul care asigură cofinanțarea								
TOTAL credite cofinanțate								

⁴⁰

A se vedea articolele 12 și 13 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 2093/2020 al Consiliului din 17 decembrie 2020 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2021-2027.

3.3. Impactul estimat asupra veniturilor

X Propunerea/inițiativa nu are impact financiar asupra veniturilor.

☐ Propunerea/inițiativa are următorul impact financiar:

☐ asupra resurselor proprii

☐ asupra altor venituri

vă rugăm să precizați dacă veniturile sunt alocate unor linii de cheltuieli ☐

milioane EUR (cu trei zecimale)

Linia bugetară pentru venituri:	Credite disponibile pentru exercițiul financiar în curs	Impactul propunerii/inițiativei ⁴¹						
		Anul N	Anul N+1	Anul N+2	Anul N+3	A se introduce atâția ani câți sunt considerați necesari pentru a reflecta durata impactului (a se vedea punctul 1.6)		
Articolul								

Pentru veniturile diverse „alocate”, a se preciza linia (liniile) bugetară (bugetare) de cheltuieli afectată (afectate).

--

A se preciza metoda de calcul al impactului asupra veniturilor.

--

⁴¹ În ceea ce privește resursele proprii tradiționale (taxe vamale, cotizații pentru zahăr), sumele indicate trebuie să fie sume nete, și anume sumele brute după deducerea unei cote de 20 % pentru costurile de colectare.